

Р. ПАКЛЕН

**ОСНОВИ
НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО
СВІТОГЛЯДУ
І
УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ**

ТОМ IV

3

**1979
ЧУЖИНА**

До примітки, яку дала Редакція Л.Н.В. понад 56 років тому, додаємо ілюстрацію "думання по державному" московського народу і його безоглядності, якої не хочуть помічати різні "Горнові" і популяризатори москвофільської пропаганди, ганьбячи ім'я Міхновського. Наші "політичні амбасадори" під проводом п'ятиколонників і "десидентів" певно аж до власної смерті кричатимуть про 40 млн. українців, хоча це надто далеко від правди! Проф. С. Рудницький подає, що на "території мінімум" у 1914 році жило українців по національності 36.605.000 (решта - поза межами України). Тоді ж, на цій же території жило 14.614.000 неукраїнців, а з них москалів 6.384.000.

Тепер (у 1979 році) опублікувало "Центральное Статистическое Управление Украинской ССР" "краткий статистический справочник "Украинская ССР в цифрах в 1978 году".

Окупанти від давня не подають національного складу населення, а звать "українцями" всіх мешканців України. Тих мешканців обчиркженої України вже є лише 47.100.000. Не треба бути пророком щоб сказати що відсоток неукраїнців (а в першу чергу москалів) значно зріс. З того числа чоловіків 22.806.000, а жінок - 27.000.000. Самозрозуміло це співвідношення робить жінок "легкою здобиччю". Отже на українців по національності припадає не більше 25 млн., а з них жінок коло 19 млн. А малоб бути українців коло 120 млн. на території УССР.

Чому так? Бо в 1913 році на кожну 1000 душ випало 18,9 народжень, а тепер - 4,1. Осягнули це москалі виключно жорстокими способами: три штучних голоди, великою кількістю заслань на Сибір і крайню північ і великою кількістю розстрілів.

Перед революцією Ленін журился тим, що москалів у імперії лише 43%, але тепер москалі значно переважають числом усі поневолені народи. З поданого на ст. 34 зіставлення випливає, що коли пересічно на 1000 душ 5 (пять) народжень* то для цілої московської імперії таке ж пересічне число подане в "справочнику" досягає аж 18,1, що вказує, що москалі плодяться як щурі.

Число народжень у Франції - 14,1, в Італії - 14 і т.д.

*-----
* народів поневолених москалями країн

ДОДАТОК ч. 8

"ЧИМ ГОРШИЙ НАКИПІВ", або цитати зі статті: Проф. М. Грушевського на ідеологічні теми, друкованої в "Борітеся - поборете" ч.І за 1920 рік.

"Справа суверенності українського народу і незайманості його волі стала гарячою, дражливою і виливалася в домагання повної самостійності і незалежності України, винесене насамперед військовими кругами, а далі прийняте цілком чи майже цілком цілим національно свідомим українським громадянством.

"Чи було це домагання, це гасло, неминуче? - Мабуть ні! Воно на мій погляд лежало більше в "психології відпору"... Те, що в дійсності хотілось і дійсно треба було захистити: суверенність українського народу, незайманість його національних, економічних і політичних інтересів, це, розуміється, можна було забезпечити і в федеральній формі, як би обставини були нормальні...

"Всім учасникам памятно з якою нерішучістю, з якими ваганнями соціалістичні українські партії приймали це гасло "Незалежної України"... Їх побоювання оповнилися в певній мірі. Дійсно це гасло було підхоплене гіршими елементами української людності: елементами бандитськими, контрреволюційними, реакційними..." /стор. 47/.

"Ми відкидаємо боротьбу з Сов. Росією, з комуністами-більшовиками, явну і тайну: тактику збройних повстань і зривання з середини. Ми навчилися панувати в більшовиках провідників світової революції, котрим за це мусимо пробачити не одно... Ми переконалися, що об'єктивні дані, реальні умови українського життя не дають змоги будувати українське життя... без порозуміння з Росією... Але й повний поворот від незалежної України до "Федеративної Росії" очевидно також неможливий... Світовська Росія тою федерацією, котру вона своєю волею декретувала на Україні, а на практиці звела до повної й абсолютної залежності України від московського центра... сама поховала для українців ідею федерації... це гасло дискредитоване тактикою більшовиків, різко осуджене самими більшовиками...

"... Україна мусить бути вповні автономна і щоб не викликати в сій справі ніяких підозрів, краще нечипати її незалежності. Питання про конфедерацію чи федерацію - це річ будущности. Для неї треба насамперед здобути довіря трудового українського народу...

"... Обставини перенесли питання на інший ґрунт - саме оту федерацію соціалістичних республік Європи. Це - наш старий ідеал, який не стрієне ні в ким опозиції і при добрій волі дасть нікому не обідне розв'язання питання..." /стор. 48-49/.

Наведені цитати підтверджують: 1/. Що власне завдяки праці Брацтва Самостійників, яке, як свідчать усі дані і як це переконуюче показано в "Нарисах з історії укр. визв. боротьби" Р. Млиновецького, власне ширило цю ідею серед війська - була висунута ідея самостійності України, 2/. Що ті партії, які захопили владу і мали б вести нарід до самостійності - не з "тактичних міркувань" тільки наслідком свого москвофільства і політичного анальфабетизму - були проти тої ідеї та "прийняли" її з мусу, неширо і то "майже",

Я.З.Педенський
цебто не цілком! /бідний зі своїм "мудрим" аргументом, що як же могла УНР, коли не хотіла самостійності проголосити!/. 3/. Що М. Грушевський і далі вважає, що самостійність - зайва, навіть шкідлива, 4/. Що федерація цілком задовольняє, 5/. Що лише тому, що більшовики овою практикою, яку вони й самі визнали невідповідною зробили це гасло одіозним, не належить зараз явно з ним виступати, а треба лишити Україні фіктивну самостійність, 6/. Треба з "тактичних міркувань" не висувувати гасла "російської федерації", а тільки щоб "не обидно було" висувати гасло "федерації соц. респуб. Європи" /цьому історикові і політикові, який завжди плентався позаду мас, в 1920 році здавалося, що за якийсь коротенький час, за три-чотири роки, Європа перетвориться в "союз советських республік" з центром у Москві і тоді нарешті буде кінець з тою "гемонською" самостійністю, яку мусіли "з таким ваганням, з таким побоюванням" він і його однодумці "майже прийняти"/, і 7/. Що Україна не може існувати без звязку з Московщиною /делікатно сказано "без порозуміння"/.

Отже, хоча під впливом особистої втрати /зруйнування дому і знищення бібліотеки/ запевняв М. Грушевський, що його московство згоріло разом з хатою і що він вже не буде більше "московським холоуем", але, як бачимо "чим горщик накупів, тим і смердіти буде".

З У С Т Р І Ч

Кожна освічена "нормальна", людина, до якої б вільної, державної нації вона ні належала б, а не покруч вирощений москалями в спеціальних умовах протягом 250 років перебування в московському ярмі була би вражена, познайомившись з ідеями пропагованими москалем Лозовягиним, ще більше була би вражена тим, що люди, які самі себе звали "амбасадорами", з яких наче б то складається "політична еміграція", яка теоретично наче б то емігрувала не годячися з окупацією України москалями і не годячися з комуністичним ладом накинутим українцям - всупереч усякій логіці, добровільно поставила на чолі: москаля-комуніста. Справжнього прізвища Багрянного не знало ~~жоден~~ "амбасадорів" /а може й майже 100%/, а це прізвище було добре відоме окупантам. Еміграція знала лише його красномовне псевдо, також відоме окупантам. Отже лише від еміграції ховалося справжнє прізвище "репрезентанта" і письменника", який ширив своїми писаннями розклад, москвофільство і комунофільство і був організатором, із вихованих Москвою перевертнів, партії, яка захопила в свої руки навіть ряд православних установ та контролю преси. Мало того! Москалям удалося виплекати такий дивогляд - не віруючого в Бога завзятого "православного" який палав приховуваним вогнем ненависти до католицизму і... "галичан".

Діячі цієї партії, докладно наслідують тактику Москви і кричать, як і вона про "гуманність", "мирне співжиття народів", "цілковиту вільність", лише не можуть, як вона самі зброїтися до зубів, і стосуючи жажливий терор, перетворювати поневолені народи в рабів народу московського. Московський "червоний" уряд охоче користується з досвіду царату і стосує в змодернізованій формі гасло "бей жидов - опасай Росію". На території "СССР" ведеться протижидівська політика під маркою "боротьби з сіонізмом", а серед перебуваючих на еміграції "православних-атеїстів" уміло ширяться протижидівські книжки, починаючи з пущених в обіг ще царською охранкою "Протоколів сіонських мудреців" і кінчаючи на перекладах протижидівських статей, в яких приписуються жидам і кривавий терор і вигублювання штучним голодом українського народу і взагалі всі московські злочини. Вправді скористав з того не жидівський нарід тільки московський, який зріс в кілька разів і далі плодиться, як щури, але на те треба не "політичних амбасадорів", щоб такі речі помічати!

Навіть, коли "генеральний секретар ЦК партії УРДП" забуваючи, що тимчасом москалі не окупували ще цілого світа, заповідає: "всякий опір УРДП мусять бути немилосердно розгорошений" - то і тоді "політичні амбасадори" не думають над тим, що їх самих чекало б, коли б москаль Багрянний, чи його наступники, мали б в руках своїх справжню владу.

Такий є стан справи. У всякого члена нормальної державної нації, виникає питання: що спричинило такий стан? Чому не лише писання Багряного, але й цілий ряд подібних писань інших авторів не тільки не викликало природного рішучого спротиву, а навпаки - підтримку? Адже ж фактом є, що освічені люди /напр. лікарі-українці, інженери-українці і т. п./ допомагають ширенню т. зв. "Енциклопедії Українознавства", перекладеної їхнім же коштом на англійську мову і "захоплюються" всякими "Огненними колами", "Гетсиманським садом" і т. п.?

Вправді таких людей, як напр. згадані нами лікарі, мусимо відразу виключити, бо їх лише по давній звичці ми часто зevamo "інтелігентами". Їх належить звати так, як зовуть американські англіїці - "професіоналістами". Надзвичайно, буйний розвиток ряду наук, викликає спеціалізацію, яка забирає весь час людей, які студіюють по чужих університетах і не лишає часу на вивчення тих ділянок людського знання /навіть у загальних рисах/, які вивчав пів століття тому інтелігент, без огляду на обрану спеціальність. Смішно малий обсяг загальних відомостей, який одержує студент у чужому університеті, не включає цілком того, що ми зevamo "українознавством" і тому архітект, інженер чи лікар є цілковитим неучом у тих ділянках знання і він різниться від півписьменного селянина чи робітника лише вмінням користуватися чужими словами, виловлюватися літературною мовою і приховувати так свій анальфабетизм у тих питаннях. Америка прищепила такому професіоналістові любов до комфорту, замовного життя, розваг і... грошей, які то все дають. Наслідком того у такого "професіоніста" ледве вистарчає часу побіжно переглянути український часопис, не перевіряючи /бо не знаючи нічого він і не може почати сумніватися в правдивості прочитаного/ за браком часу кольосальних брехень, які ширить той чи інший часопис. Читач часопису, щоб "плавати зверху" задовольняється "авторитетом", того на кого покликається часопис, авторитетом автора, якого він сам не читав, який лише став в його уяві "авторитетом" і читач не пробував навіть перевірити того чи справді той "авторитет" написав те, що йому приписав свідомо автор статті в часописі чи журналі.

Професіоналіст, за шклянкою пива, з "ученим" виглядом повторює те, що було приписане "авторитетові". Коли то був справді "авторитет", то надто часто буває, що він уже тому пів століття перестав ним бути бо наука пішла вперед, або коли й лишився ним - то ніколи не писав того, що йому приписано. Так, напр. М. Грушевському довів, що Липинський 68 років тому тенденційне, невідповідające правді і джерелам описання "хмельниччини", ряд інших авторів вказали на ряд свідомих перекручень у московському інтересі інших важливих історичних подій. І ось тепер коштом неуків-професіоналістів має перекладатися і видаватися в англійській мові ця особливо тепер шкідлива для українського народу десяти-

томова "Історія України-Руси". Знова ж майже всі праці Донцова перевидані на еміграції - сфальшовані без відома автора і дуже різняться від оригіналів. Одна з праць автора цих рядків про сфальшовання тексту "Підстав нашої політики", була з похвалю згадана Сосновським, тільки... тільки Сосновський приписав авторові висновок потрібний Сосновському, але протилежний тому, який зробив автор тої праці.

Таких прикладів можна назбирати кілька томів, які в сумі управляють нао до виключення шкідливої діяльності шанолюбних неуків-професіоналістів, при шуканню відповіді на питання чому "багряні", "оглоблінні", "дивичі", "полонські", "глобенки", "голубенки", "бойки", "плещі", і т. д. керують нашими "амбасадорами".

Натомість слід заглянути в минуле і придивитися, як щойно названі особи дісталися на "командні висоти" т. зв. "політичної еміграції".

Отже мусимо в першу чергу нагадати, що М. Грушевський був автором таких праць писаних московською мовою: "Освобождение России і український вопрос" /1907/, "Українство в Росії, его запроси і нужди" /1909/, "Єдинство ілі распадение России", та інші, в яких стало доводив, що український нарід хоче бути в складі московської імперії. Співпрацював спочатку М. Грушевський з московською конституційно-демократичною партією т. зв. "кадетів", яка не годилася навіть на автономію України, потім - співпрацював з партією "трудовиків" /умірковані соціальні реформи і не годилася рівно ж навіть на автономію/, а коли підчас революції в 1917 році побачив, що найбільший успіх має партія соціал.-революціонерів - перебіг до неї.

Викладав він перед першою світовою війною історію України у Львівському університеті і як стверджує ряд осіб був інтриганом і шанолюбцем. З окрема слід нагадати, що він подбав, щоб не допустили І. Франка викладати в Львівському університеті українську літературу.

У Києві, як почалась війна він прибув у листопаді 1914 року.

З огляду на те, що Київ був запіллям південно-західного московського фронту, адміністрація московська, запропонувала виїхати до Сибірска і мешкати там. Грушевському там не сподобалося і він добився дозволу переїхати до Казані, а потім одержав дозвіл переїхати до Москви де він прожив аж до революції. По революції на лихо українському народові він приїхав 27 березня нового стиля 1917 року до Києва, а його одностудії москвофіли-автономісти, щоб підвищити його популярність і авторитет - перекрутили назву міста "Сибірска" на "Сибір" і вітали, як "великого революціонера, що повернувся з заслання з Сибіру".

Коли його злочинна діяльність та його одностудії /Винниченко, Петлюри і Брємова та інших/ довела до того, що Київ не було кому

боронити і шість тисяч москалів під проводом Муравйова здобули Київ, М. Грушевський втік в напрямці на Житомир. Вернувшись разом з німцями до Києва він побачив, що московська артилерія зруйнувала його дім, а також знищила його вартісну бібліотеку. Під впливом того лиха, написав статтю під заголовком "Кінець московської орієнтації". Початок цієї статті, опублікованої в кінці березня в "Новій Раді" з огляду на її виняткову важність, подаємо в уривках:

"Я вважаю таким, що згоріло в моїм кабінеті, - це наша орієнтація на Московщину... присвоєна собі значною частиною українського громадянства... Я вважаю визволення від "песього обов'язку" супроти Московщини незвичайно важним і цінним... Я скажу різко, але справжніми словами: це духове холопство раба... служебність не за страх, а за совість".

Повстання проти Скоропадського очолила "Директорія", але кажуть: "чим горщик накупів - смердіти буде". М. Грушевський, ображений, що його не покликали до Директорії, ухилився на якийсь час від активної політики і виїхав за кордон, де почав видавати лівоесерівську газету, переходячи поволі на московсько-більшовицькі позиції. Потім, визнавши формально владу окупантів вертається на Україну, там по де-якому часі потрапляє на заслання "для лікування" і вмирає. Вертаючися потягнув за собою ряд українських діячів і вчених, а серед них географа - Степана Рудницького, який, як і багато інших заплатив життям за свою наївність.

Ми спинилися трохи довше над особою і діяльністю М. Грушевського, якому вдалося разом із своїми однодумцями-москвофілами назбирати досить багато, як він сам признається, московських холопів, "московських холуїв" і обсадити ними частково державний апарат і установи. Потім Скоропадський доповнив москвофілами і москалями /лише "правими", усунувши лівих/. Після упадку Скоропадського, Директорія також знова наприймала лівих москвофілів. Частина тих людей, по всяких евакуаціях спинилася врешті решт на еміграції, при кінці 1922 року створивши осередки в Празі, Відні і Варшаві, а частина лишилася в Києві.

Тому, що в основному державний апарат, а тим самим і державні гроші були в руках москвофілів, що були властиво московськими патріотами, вони мали змогу організувати в зазначених осередках установи "наукові", громадські і видавництва. Одним із завдань останніх було скинути з себе відповідальність за катастрофічне закінчення визвольних змагань на український нарід, немилосердно переіначуючи події і брешучи безоглядно. Одночасно в Празі були знову роблені спроби навязати контакт і прийти до порозуміння з московськими соціалістичними колами. В Києві москалі, поволі, але пляново ліквідували організації створені в 1917-18 роках,

ліквідували більш ідейних українців і закладали нові, мішані національні організації, щоб мати ліпшу контроль. Появились там і україномовні москалі та жиди. Спішно виховувалися здекларовані московські патріоти, що пропагували українською мовою "советський патріотизм". Москалі відступаючи під натиском німецьких військ залишали не тільки тих хто мав заздалегідь підложеними мінами висаджувати в повітря важливіші будинки, але й тих хто мав, діставшись в українські організації західних українців "торпедувати" ті організації і розкладати ідеологічно.

Поки німці перемали - заховувалися ті "пятикільонники" дуже обережно. Але вже тоді намагалися дістатися в самі центри. Такі типи, як Міяковський були відомі зубрам еміграції ще з років визвольної боротьби і по короткому взаїмному "обнижуванню" - їм "зроблено місце".

Пані Меншова, яка вже мала пятого чоловіка, нагадала собі, що Д. Дорошенко був колись у неї закоханий і хотів на початку революції з нею одружитися і появилася у нього. Стара приятель була відновлена, Д. Дорошенко подбав, щоб вона була прийнята в українське історичне т-во. На довгому шлейфі її опідниці "віхало" досить багато "науковців" у тому числі і Оглоблін.

Старі зубри, які самі пробували в 1919 році, зробивши повстання проти Директорії перейти під владу Раковського, але останнім не були прийняті, скоро зорієнтувалися, що властиво вони і "новоприбулі" є політичними однодумцями, пропагують майже тожні ідеї і дійшло до мовчазного, тихого порозуміння. "Організовані націоналісти" також в істоті речі овітоглядом від них не ріжнилися, лише вони числом своїх членів переважали значно і старих "соціалістичних зубрів" і "поміркованих", а тому мали претензії на більшу роль. Тоді в провід обох відламків дісталися "пятикільонники" і почали "працю" над застисканням стосунків, "прочищенням мозків" і розколюванням. Упадок Німеччини і перемога "демократичних" держав спричинилася до того, що проводі обох відламків, зірвавши з себе націоналістичну маску, яка і так їх муляла, почали битися в груди і присягалися, що вони від народження були 100%-ми демократами.

Створено, щоб замаскувати "темним масам" голови, мати титули і... посади, "Вільну Академію Наук", доповнено значно оклад НТШ, реактивовано пражські "наукові" установи, які почали "нашим визначним ученим" /таким, як напр. Шерех/ фабрикувати "докторати".

Міяковський поспішив /у 1947 році/ перевидати Костомаровські "Книги битія", а автор "післямови" заявив, що вони "до наших днів зберегли свій характер євангелії української національної правди".

Пізніше створюється АЕН, який у своєму "маніфесті" проклямує ідею дальшого перебування України в складі тої ж московської імперії лише переіменованої з "СССР" /нової назви не подано/, яка

має мати спільну виконавчу владу і інакший режим. Ще пізніше видає опрацьовану Оглобліним і Давиденком "Історію Русов" від-
дам ОУН, а "Вісник" закликає з неї знайомитися з історією і з
"мазепинщиною". Під цією назвою треба розуміти боротьбу гетьма-
на Мазепи за волю України в гостро антиукраїнському москвофіль-
ському навітленні. В "Передмові" оповіщає О. Оглоблін цю мос-
квофільську пропагандову книжку, як "Деклярацію прав" - "вічною
книгою України".

Далі появляються писані Мірчуком та Мартинцем вигадані іс-
торії національного і націоналістичного руху в яких промовчані
цілком усі націоналістичні організації, які існували до і під-
час визвольної боротьби, як рівно ж і діячі - націоналісти. Ще
перед тим виданий був за участю плягіятора і фальшивника І. Фе-
діва, що ще в Празі /між двома війнами/ накладав з комуністами
"Сина України", який є цілковитою протилежністю виданого авто-
ром оригінального "Сина України".

Москвофілів, зрадників, вбивників націоналістичних діячів
і взагалі тих, котрі відповідають за нашу катастрофу і мільйонові
жертви українського народу та його вимирання - оповіщається в
цих "історіях" нашими, визначними діячами", мало не національни-
ми героями. Створене "Організованими Націоналістами" товариство
ім. Міхновського, як на глум над патроном, видає в англійській
мові книжку Горнового, з якої цілий розділ тут поданий.

А Міхновський, який жив для України і вмер за Україну пи-
сав: "Коли б навіть було доведено, що ми тільки різноманітність
російської нації, то й тоді нелюдські відносини росіян до
нас освячують нашу до них ненависть і наше моральне право
убити насильника"

"Ображене чуття нації і кривда цілого народу гидують визна-
ти моральні звязки з російською нацією"

"Ми в останнє виходимо на історичну арену і або поборемо,
або вмеремо..."

"Нехай відступники йдуть, як йшли до табору наших ворогів,
їм не місце поміж нами і ми проголошуємо їх ворогами
вітчизни"

"Україна для Українців"!

І так з усім! Зустрівшись одні москвофіли і московські па-
тріоти зникавши з другими, сміються з правди, сміються зі
справжніх борців за Україну і дурять загал не оглядаючись ні на
що. Тих же, яких потребували - купили за гроші /як Малашка/,
за незаслужене шанобство /як Самчука/, або налякавши тим, що
витагнуть на світло денне ганебне заховання при німцях /як Ку-
бійовича/. Все те, що спричинило катастрофу в роках 1917-1922
культивується знова: драгоманівщина, пропаганда федералізму па-
цифізм, антинаціоналізм, антиімперіалізм і соціалістична демаго-
гія".

А крім того, використовуючи незнання і наївність загалу, робиться з людей, які заслуговують на осуд за свою діяльність, зручно жонглюючи "титулами" і пропагандовими фразами сказаними по доконанню ряду величезних злочинів - робиться геніїв /напр. в "Г. У." число 23 за 1979 р. стаття про С. Петлюру, І.Вовчука, яку впросто соромно читати/.

У Зверненні Президії Секретаріату Світового Конгресу вільних українців, оголошується С. Петлюру, який несе відповідальність за ряд злочинів, робиться "організатором" війська, "який, як ніхто розумів важливість своєї збройної сили", тимчасом, як сам виступав проти творення українського війська, і ті частини, які творилися під впливом самостійників, доки існував німецько-московський фронт висилав битися за московську імперію, а як перестав - дезорганізував сам і підтримував тих хто нищив і розкладав армію.

Головний Державний Інспектор Кедровський написав у своїх споминах багато правди.

Спробуємо лише перед цитуванням познайомити з особою Кедровського бодай у кількох словах.

Кедровський, як подає Д.Дорошенко, перед революцією був "прапорщиком" (підхорунжим) московської армії. Як сам Кедровський написав, був обережним і не призначався ані до своїх поглядів ані хтс він. Підчас революції був членом Ц.К. був членом найчисленнішої і найменше підготованої партії Укр.Соц.-Революціонерів.

Коли на скликаному самостійниками Першому Українському Військовому Зїзді, кликаному самостійниками, по впертій боротьбі, користаючи з необізнання вояцької маси з людьми і навіть чужомовними словами, вдалося автономістам нечесними способами і демагогією захопити президію зїзду і провести людей їм бажаних до створеного ними Українського Генерального Комітету, він став членом того Комітету.. По перевороті Скоропадського поспішили його колеги вислати до Туреччини.

По приході до влади Директорії, а потім по передачі влади лівим елементам з числа бунтарів-автономістів, Пелюра викликав його з Туреччини для приборування самостійників у війську і одночасно встановив на большевицький зразок посади "державних інспекторів (ушоскалів звалися вони "політками"). Кедровського 20/IV 1919 р. іменовано було "Головним Державним Інспектором Армії УНР" а головним завданням його було було переведення "чистки" від самостійників.

У США на еміграції він видав книжку споминів "1917 рік." з якої й подаємо цитати. Отже Кедровський пише:

"Ген.Комітет йшов широ до того, щоб допомогти всіма своїми силами російському військовому військовому командуванню в його тяжкій праці по збереженню, упорядкуванню та закріпленню фронту" - як бачимо - становище московського патріота.

"Українські маршові роги посилав ГЕН.Штаб" (московсь-

кий) виключно на особливо активні відтинки фронту (243) "почало формуватися занадто багато українських відділів військових, які негайно випихало російське командування на фронт, де їх розпорошувано і гинули вони, як гарматне мясо, без жодної користі для національної справи" (239). "Якби не направляв сотень українських відділів Український Генеральний Військовий Комітет на фронт, то не було б гір трупів і тисяч калік українського воїнства" (Кедровський. "1917" рік, стор. 276).

Додаток Ч. 10

Українська назва і територія.

Треба відмітити, що в т.зв. "Енци.Укр. декоративним редактором якої є колишній доцент краківського університету, який викладав статистику - В.Кубійович (на еміграції оповістив себе географом), а фактичними було чотирьох україномовних москалів (Ю.Шевельов, О.Оглоблін, Н.Меншова і М.Оглоблін) проведена послідовно певна тенденція, а саме навіть назвою привязати Україну до Московщини, раз - роблячи її "окраїною" (т.І, ст.14 - 16), а раз - просто "Малоросією" (т.І ст.428).

Там же українська етнографічна територія значно зменшена шляхом безпідставного визнання цілого ряду українських земель загарбаних москалями, землями неукраїнськими. Так ціла Кубань і Чорноморщина стали раптом московськими, частина української території признана москалям, які на еміграції вигадали "козацьку націю".

Менші землі відрізані на північному сході, на півночі, на північному заході та на заході.

Таке зменшення території є нині зі становища українського нічим не оправдане, а ширення серед чужинців власне нашими "соборниками" такої зменшеної територіяльно "України" у ближче неозначеному часі ("Завтрашній світ") не може бути інакше назване, як національним злочином.

Воно ж розкриває кожному, що в дійсності криється за т.зв. "соборністю".

Саме тому мусимо спинитися над докладнішими розглядом мапки, фотокопію якої долучаємо.

Д-р Степан Рудницький визначний, справді український, сумлінний географ, але, як і інші ідейні його земляки, наївний мов дитина, повіривши запеклому москвофілові М.Грушевському, поїхав на окуповану москалями Україну і заплатив за свою наївність життям. Ще перед відїздом він написав у 1922 році надзвичайно вартісну працю: "Огляд української національної території". В ній він, на підставі дбайливої аналізи статистичних даних у тому й урядових, ствердивши їх тенденційність і недокладність, змушений був визначити щоб бути науково-точним, територію "мінімум" і "територію максимум". "Територія мінімум" рівняється 905.000 кв.км., а "територія максимум" - 1.056.000 кв.км. ("Огляд Української національної території", В-во "Українське слово", 1922, Берлін, ст.132).

Кубійович у т.зв. "Енцикл.Українозн." зменшив територію максимум" з 1.056.000 кв.км. до 945.300 кв.км. (разом з мішаними територіями), а "територію мінімум" з 905.000 кв.км. до 741.700 ("Енци.Укр.", ст.29).

Московські окупанти, повідгинавши з усіх боків, що далось - зменшили територію України до 603.700 кв. км. (УРЕ, перше видання).

Наші ж "соборники", як видно з мапи і коментаря до неї, без найменшої потреби її ще зменшили. Заштрихувавши всі землі, які не належать до московської імперії ширили і ширять серед чужинців переконання, що Україна є московська провінція ("отейт", Прованс) і в "завтрашньому світі" хоче належати до того ж комплексу, а не бути справді окремою суверенною державою, як хоч би Фінляндія або Польща, які перед 1914 роком належали до московської імперії.

Як поставиласяб кожна здорова нація (навіть не її націоналісти) до такої "пропаганди"? - відповідь ясна). Але українські "організовані націоналісти", допомагаючи москалям (билися з ними відступаючи, щоб уникнути "подяки") здійснити їхні давні мрії: записати в своїй жмені весь український нарід та зліквідувати і український рух і нарід, устами заступника Коновальця - Мартинця хваляться тим, що їм належить "монополія" виконання цієї юдиної праці і то хваляться в 1957 році, коли вже і сліпець бачив жахливі наслідки "соборництва".

Спроби Донцова остерегти перед неминучими наслідками "соборности" були марними.

Що за тим стоїть Москва, видно хоч би з того, що в 1977 році раптом кілька еміграційних видавництв видало аж шість різних розмірів мап обчиркненої України (в тому числі і для шкіл) з написами НЕ "Мапа УССР", тільки: "Карта України"!

Фотокопія мапи "Завтрашнього світу" показує правдивість тверджень Донцова, які далі тут наводимо. До них мусимо додати кілька слів, які торкаються цієї мапи.

Її пустили в обіг власне "соборники", які здіймали в роках 1920 - 1930 величезний галас з приводу "Варшавської Умови". Тимчасом "В.У." була неминучим наслідком злочинної політики С.Петлюри і його одноподумців від початку 1917 року, яка складалася з таких злочинів: 1. опановання за допомогою бехні, наклепів і демагогії Військових З'їздів і створення "Українського Військового Генерального Комітету" і завдяки цьому нищення формованих самостійниками самочинних військових частин, які Петлюра керував на московсько-німецький фронт аж до формальної демобілізації московської імперської армії, наслідком чого, як свідчить Кедровський - Головний Державний Інспектор і член того ж Комітету "було скеровано сотні українських відділів на фронт і були гори трупів і тисячі калік українського вояцтва". Отже С.Петлюра нищив ту бойову силу, яку не він творив, а пізніше, за Директорії тих хто нищив і розкладав армію. 2. С.Петлюра і одноподумці тоді, коли самостійники ("Б.С.") підготували в липні 1917 року повстання, яке успішно почалося обсадженням Києва і опанованням київської фортеці - підступом повернули інтернованій московській залозі зброю і унеможливили здійснення плянів звільнення України. 3. Підтримував тричі зрадника і бунтаря Волоха, який розклав Запорозький Корпус "арештовуючи" під час сну спочатку одного, а пару місяців пізніше - другого свого зверхника і заявляючи готовість визнати владу московської маріонетки - Раковського. Він же змарнував величезні запаси амуніції і зброї. 4. Підтримував бунтарів і винен в убивстві найталановитішого українського полководця - Болбочана. Все даліше - було лише наслідком того поступовання. Кінець прискорили галицькі "соборники", переходячи під командування Денікіна, Який не визнавав існування України і українців і тим самим позбавляючи Петлюру права говорити в справі Галичини. Підписуючи "Варшавську Умову" не мав за собою вже ані війська ані території і лише гаряче прагнення Пілсудського (в інтересі Польщі) створити українську "буферну державу", привело не тільки до визнання самостійності і підписання цієї умови, але й до створення зв'язку української армії, зформовання і озброєння 6 українських стрілецьких дивізій з полонених, і зобов'язання забезпечити зброєю і амуніцією дальших 20 і підтримати Україну негайним наступом усіх польських армій по цілому фронті. Це те реальне, що одержали українці підписуючи рядок 22 згори має бути: підтримував тих хто

Варшавську Умову.

А тепер пригляньмося ганебній мапі ширеній між чужинцями, за яку поширювачі її ні від кого і нічого для України не одержали! Це була пропаганда на користь Москви подиктована власним москвофільством, як і видання книжки Горнового і інше подане попереду.

На ній Україна, Разом із рештою незаштрихованих на мапі "держав" ССРСР - не заштрихована, бо в "завтрашньому світі" згідно з приховуваними мріями підписаних ворогів справжнього націоналізму має входити в склад тоїж імперії (назва не подається). Польща і Фінляндія заштриховані так як і Норвегія чи Туреччина не мають "організованих націоналістів" і певно не претендують у майбутньому на роль, як казав Грушевський "московських холуїв". Крім того "соборники" зреклися тих усіх українських земель, які вже москалі собі "прирізали". А щоб виправдати назву "самоотвержених малоросов" подарували де-які українські землі, вигаданій на еміграції москалем. Флажковим, "Козакії".

Найгірше це те, що розіслана ця мапа чужинцям, які на підставі її можуть сказати: ми мали рацію, кажучи, що в дійсності нема жодної окремої української нації. Українці - це просто певна провінційна відміна московської нації, яка сама хоче в майбутньому бути в одній державі з москалями.

Розсилати таку мапу є тяжким злочином і то свідомим бо він є логічним закінченням цілого поступовання проводу ОУН.

Тут слід пригадати написане Донцовим ще в 1920 році. Тоді він написав ясно:

"КОЖЕН, ХТО СТРЕМИТЬ ДО ЗЄДНАННЯ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ЗАРАЗ, СТАВЛЯЧИ ЦЕЙ ПОСТУЛЯТ ПОНАД ВСЕ І ОРІЄНТУЄТЬСЯ НА СХІД, - ЦІЛАЄ НА КОРИСТЬ РОСІЇ, ПОМАГАЮЧИ ЇЙ ПОСТАВИТИ ХРЕСТ НАД УКРАЇНСЬКОЮ НЕПІДЛЕГЛІСТЮ!"

Однак ця ганебна мапка є незаперечним доказом, що "соборність" є лише маскою за якою ховається антинаціоналізм. Донцов писав: "скрізь новітній націоналістичний рух зродився у тяжкій боротьбі з силами вчорашнього дня... усуваючи на бік найтяжчих ворогів поступу в лоні власної суспільности" ("Проблема покоління"). Мапка доводить, що "тяжка боротьба" йде лише "орган. націоналісти" боронять старого і кидають всяким старим дрантям вдягнувши маски й ховаючись за пліт "соборности". Донцов писав: "колиддя того, щоб в ім'я преславної програми "соборности" треба привести з поміччю росії під московське ярмо Галичину, Буковину і Бесарабію, створюючи для Росії домінуюче становище в Європі і тим самим нас навіки їй закабальючи, то пошто ті всі фрази про "суверенну Українську Державу"? (190) ...було б зрозуміло, як би соборництвом досягалася хоча би і підлегла, але єдина і неподільна Україна.

Але чи ж так ? Благословляють (члени УВО чи ОУНР п) відкриття північної Чернігівщини , Криму, Кубані і Воронжчин, а кажуть, що "соборники" (ЛНВ, 1928; "Смерк одної ідеї.")

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ ЧИТАЧІВ,ЩО ТІ ОСІБНЯКИ,ЯКІ ЗАКИ-
ДАЮТЬ,ЩО "ВСІХ"КРИТИКУЄТЕ,САМІ ПРОМОВЧУЮТЬ ІСТ-
НОВАННЯ ЧИСЛЕННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (часто кількатисяч-
них) І ЇХ ВИЗНАЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ,А ТАКОЖ ПРОМОВЧУЮТЬ
ПРО ДОКОНАНІ МОСКВОФІЛАМИ ЗЛОЧИНИ, ВИХВАЛЯЮЧИ СЕ-
БЕ ВЗАЄМНО,ЯК ГЕРОІВ І ТЕНІІВ.

ВАЖКО ПІДІБРАТИ ПРИСТОЙНЕ СЛОВО,ЯКИМ БИ НАЛЕЖАЛО
ОКРЕСЛИТИ ТАКЕ ПОСТУПОВАННЯ.

Додаток 4.11

Стрибок від відкинутого МІХНОВСЬКОГО до ОУН.

Звичайно, хто би заважився, виступаючи в націоналістичній масці, відкинути Міхновського? - Ніхто! Але його можна так, як Котляревський "Енеїду", а москвофіли ріжного забарвлення - Шевченка, "перелицювати" і... почати від нього.

Але треба з метою показати ніби ОУН перша висунула націоналістичну ідею щоб цілком не було згадано в усіх трьох "історях" ОУН ні словом ряд справді націоналістичних організацій та їх діяльності, або подані неправильні про них відомості.

1. Неправильні відомості про "Братство Тарасівців" (1891-93)

Цілком промовчано:

2. "Українську Народню Оборону"..... (1906-9)
3. "Брацтво Самостійників"..... (1913-
4. "Видавництво "Вернигору"..... (1913-
5. "Юнацькі Спілки"..... (1915-
6. "Укр.Цен.Рада" (перша, від 15 до 29 березня 1917 р.)
7. "Кінну сотню укр. міліції" від 15 до 31 бер. 1917 р)
8. "Перш. укр. полк ім. П. Дорошенка" бер.- черв. 1917 р.
9. "Військове Т-во ім. гетьмана Полуботка" бер. 1917 р.
10. Звенигородський кіш "Вільного козацтва" бер. 1917
11. "Богданівський укр. полк", квітень 1917
12. "Союз Української Державности" травень 1917
13. Видання "Катехизму" і "Декальогу" .. травень 1917
14. Скликання самост. "Іукр. військ. з'їзду" 18/V 1917 р.
15. Повстання і захоплення Києва та зрада УНР 17/VII 1917
16. Заснування партії Соц.-Самостійників 17 грудня 1917
17. Примусове оголошення IV Універсалу 24 січня 1918
18. Заснування військ. клубу "Батьківщина" - травень 1918
19. Маніфестація на честь Мазепи і панахида 11 липня 1918
20. Діяльність Міхновського на станов. Генер. Секретаря
Генеральної Управи Хліборобів-Демократів лип.-жов. 1918
21. Орг. військ. "Волинської Групи" Оскілкою січень-лип. 1919
22. Наступ Оскілка на Київ..... 22/3 1919
23. Вбивство Болбочана лів. москвофілами 29/3 1919
24. Вимушений виступ Оскілка..... 29/4 1919
25. Діяльність Міхновського в Штабі Болбочана
від жовтня 1918 року до квітня 1919 року
26. Діяльність "Вернигори"..... 1913 -
27. Заснування "Легії Українських Націоналістів" 1926.

Промовчавши все нами згдане (а це далеко не всі вияви діяльності націоналістів від кінця XIX віку), провідні кола ОУН, які складалися з людей найріжноманітніших переконань (в тому і націоналістів, які, так як покійний Ярослав Дзіндра, перед тим як покінчити самогубст-

вом пробував ставити опір антинаціоналістичним течіям), у своїх ухвалах і пресі, приховавши "драгоманівські" погляди проводу і залежність від ворожих держав, з яких у майбутньому кожна рефлексувала на цілу Україну (і тому підогрівали "соборницькі" настрої), а щоб улегшити собі боротьбу з націоналізмом, крім стосовання тріскачущих порожніх фраз, оголосили націоналістами і автора "Історії Русов", і Костомарова, і Бантиш-Каменського, і Основ'яненка і Гулака-Артемовського, і Котляревського, і Гребінку, і навіть не повіривши ширим кількаразовим запевненням, що він поборює український націоналізм, М. Драгоманова та багатьох інших, бо зробивши таку саламаху, вони мали можливість оглосити себе їхніми наступниками і першими явними "націоналістами".

Звичайно, хто би, виступаючи в націоналістичній масці, зважився відкинути Міхновського? - Ніхто! Але його можна так як Котляревський "Енеїду", а москвофіли різного забарвлення - Шевченка, "перелицювати" і тоді... почити від нього.

Додаток 4.12.

АБН і еволюція в ньому.

НЕ маючи в руках документів, які дозволяли б докладно і певно усталити взаємини між "бандерівцями" і АБН, доводиться обмежитися до чоток, які кажуть, що не "бандерівці" належать до АБН тільки АБН до "бандерівців" і тому і тому ідеологічні коливання в АБН залежать від таких же явищ в лоні "організованих націоналістів".

Ми вже зясували чому "Провід" орг. націоналістів наголошував "соборність", здійснюючи пляни ворожих держав, яких агенти належали до "Проводу", а інтереси тих держав хвилюю збігалися зласне на наголошуванню "соборности" бо і Московщина і Німеччина рефлексували на цілу Україну і були заінтересовані щоб українці трималися купи, вважаючи це найважнішим. Політичні помилки німців привели до того, що вістря "орг. націоналістів" звернулося в основному проти німців, а там де не діяли "бандерівці" ті ж завдання виконували "мельниківці" (Бульба - Боровець). Стратегічно і одні й другі допомагали москалям і їм же - політично, провокуючи німців на тотальне винищування небажаного москалям свідомішого українського елемента. Ідея створення АБН (спочатку завуальованого) підкинута певним колам УПА. Виразно ж і яскраво ширив її Горновий і інші.

У 1948 році (4.10-11) під заголовком "За велику мету АБН" із таким численням на політичну невиробленість

і наївність читачів, підзаголовком: "Не тільки комунізм, але і російський імперіялізм треба знищити!" Докладно цю саму думку висловив би московський патріот і запеклий ворог українського націоналізму - М. Драгоманов, так: "Не тільки царат, але й російський централізм треба знищити."

Цією фразою хоче редакція викликати вражіння ніби вона займає протимосковське становище і це вражіння зараз же у "передмові" "Від редакції" старається зміцнити. Тимчасом, як побачимо, це становище антинаціоналістичне під кожним оглядом. Воно пересуває цілий український проблем з площини зовнішньої, міжнародної у площину "внутрішньо-російську". Донцов, як ми знаємо, з признанням писав про те, що Міхновський його на все життя навчив "розрізняти боротьбу з режимом і боротьбу з народом". "орг. націоналісти" в дійсності підмінюють справу боротьби з московським народом, яка має глибокі причини і тягнеться коло тисячі років, боротьбою з певною прикметою. Це позиція того "мудрого" воєначальника, який помітивши, що ворог з яким зустрівся в бою напередпитку, замість стріляти, звертається з закликом вступити до товариства тверезості!

Щоб з'ясувати усю абсурдність підзаголовка, мусимо ще раз навести твердження Донцова: "Наші "провансальці" що увесь світ можна би було перевиховати в дусі "мягкосердості", "лагідності" і т.д. Таке наставлення вони фальшиво пояснювали не власною слабкістю - тільки тим, що вони морально перевищують інших (вони були за примітивні щоб з факту, який легко можна було спостерігати, а саме, що у відношенні до слабших за себе, а також до тварин, вони не ріжнилися від представників найбільш імперіялістичних націй - зробити логічний висновок).

Але певно це не входить у плани редакції, навпаки, вона щоб відвчити своїх читачів думати, вмістила в цьому ж числі дуже гарну й переконуючу статтю Донцова "Підкоп ідеї націоналізму" в якій він розправляється з тим власне напрямком, який заступає дбайливо маскуючи редакція і явно пропагує АБН.

Редакція пише:

"Співпраця політичної еміграції поневолених народів виказує щораз поважніші успіхи. Одним із видатніших доказів на це є організація АБН. З її кругів ми дістали інформацію, що літом цього року відбувся великий конгрес цієї організації... На конгресі змінено статут АБН та обрано нові органи цієї організації."

Це, що змінено статут - редакція не уважала потрібним підкреслити, але грубими літерами, що привертають

увагу подані назви організацій, що є членами АБН, хоча перед тим було сказано, що "АБН об'єднує в цілому 20 більших і менших народів", а не "організацій". Мало того - редакція дуже скромно обминула мовчанкою питання: чи ті організації мають мандати від своїх народів і чи знова учасники згаданого конгресу мали мандати від своїх організацій і уповноваження змінити статут?

Тимчасом - це належить до засадничих питань!

"Щоб зазнайти наших читачів з політичними цілями цієї організації подаємо в інформативному порядку в передруці найсуттєвіші місця з її маніфесту, прийнятому на літньому конгресі."

Далі, ми в свою чергу передруковуємо найістотніші місця з того "передруку" і даємо свої коментарі.

В "маніфесті" пишеться, що "Порятунок світу лежить не в ліквідації лише большевицького тоталітаризму, рабства і гніту, але й у знищенні самого вогнища нещастя Європи і АЗІЇ - російського імперіялізму". (абурдність цієї тріскучої фрази і незгідність з націоналізмом уже була з'ясована).

Далі вже ясно з'ясовується її антинаціоналістичний москвофільський характер, читаємо:

"АБН, як блок народів **"ДУЖЕ ДАЛЕКИЙ ВІД БУДЬ-ЯКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕТЕРПИМОСТІ І НАЦІОНАЛЬНОГО ЕГОЇЗМУ."**

Тим самим він "дуже далекий" від усякого націоналізму і є знайомим надто добре українцям "драгоманівством, якому ми завдячуємо втрату понад ста мільйонів українців, кілька голодів, зменшення числа народжень, коротко - вимирання нашого народу. Це "позиція Винниченків, Феденків, Мартосів, Ісааків Мазеп, Шаповалів і тому подібних злочинців, які наробивши стільки лиха своєму народові, самі повтікали закордон і ще в Празі пробували зговоритися з Черновими і їхніми однодумцями. Далше речення "маніфесту" так нагадує звертання "незабутнього товарища Винниченка" до наступаючих банд Мурав'йова, але воно впливає з попередю нами наведеного, цитуємо:

"АБН щиро ВІТАВ БИ В СВОЇХ ЛАВАХ У БОРОТБІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ ТАКОЖ І РОСІЯН, ЯКІ НА РІВНІ З ІНШИМИ ТЯЖКО СТРАЖДАЮТЬ ВІД БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ТИРАНІЇ".

З приводу наведених слів слід зазначити, що вони є типовою московською брехнею.

Москалі за царату творили лише 43% населення імперії, що дуже журило і він не раз ці 43 % згадував і уважав, що і він є свідомо прибільшений. Нині москалі творять в РСФСР 83% населення (97.864.000), а в ССРСР, при населенню в 234.000.000 москалів було у 1967 році 127.300.000 і творили вони не менше 52 %.

На зменшеній москалями на більше ніж одну третину те-

території України було їх понад 7 мн. Дійсна етнографічна територія України є понад 920,3 кв.км., а УССР має лише 603,7 кв.км., отже в дійсності москалів на Україні вже є не менше 11 мн. У 1978 році населення ССРСР зросло до 261,2 мн. Самозрозуміло, що поскільки кількості поневолених москалями народів катастрофально зменшуються, постільки є безсумнівним, що розплоджується лише московський нарід. На кожну 1000 душ москалів припадає 21 народження, а на тій частині України, яку названо "УССР", замість 44,1 народжень 1913 року в 1978 році було лише 14,8 і треба не забувати, що це число установлене для мешканців України, а не для українців. Коли б не враховувано і москалів — було б значно менше.

Число народжень на тисячу душ у москалів — 21, а на Україні замість 44,1 у 1913 році у році 1978 знизилася до 14,8. Було б ще менше коли б не враховувано з наказу Кремля москалів-мешканців України. Міхновський ствердив, що націоналізм є страшною силою. В першому томі цієї праці (стор. 225-228) з'ясовано докладно, що такою силою він стає лише під впливом ненависті до нації-гнобительки. Без тої зненависті він перестав бути силою.

Тому нація-гнобителька намагається всіма можливими способами згасити ту зненависть, висуваючи на перше місце "соборність", яку вона охоче здійснить, "зібравши до купи" навіть ті землі, які ніколи ні до України ні до неї ніколи не належали, одночасно окупанти старанно приховують розміри і темпо колонізації своєї жертви. Власне в цій справі їй допомагає їй АБН.

Великі українці, такі, як Шевченко, чи Леся Українка розуміли і підкреслювали величезне значіння зненависті. У Лесі Українки переломовим моментом, після якого народилася справді геніальна поетка, було написання поезії "Янгол помсти" в якій іде дискусія про конечність ненависті до ворога.

Приблизно сто років тому, визначний французький письменник — Стендаль висловив таку глибоку думку: "нарід немає сили і нічого не значить, коли він не є в гніві", це б то не є нацією. Зі сказаного ясно, що АБН, який бреше не оглядаючися щоб тільки переконати українців, немов його найлютіший ворог є нешкідливою овечкою, яка може йти з українцями до спільної мети.

Підсумовуючи, наслідки аналізу "Маніфесту АБН" неухильно приходимо до висновку, що АБН :

- а) є організацією ворожою всякому націоналізмові,
- б) діє на шкоду українського народу і
- в) ідеологічно роззброює український нарід, забезпечуючи москалям за всіх можливих обставин — перемогу.

Щоб читачі не зміркували з ким мають до діла, тут же вставлено кілька речень скерованих проти неіснуючих уже "єдино-неделімців", речень, які москалям не можуть зашкодити бо...бо АБН хоче не "неделімою", тільки поділеною на "стейти", але тої ж московської імперії.Цього ясно не сказано, лише викорисано вже успішно стосовану в 1917 році Мартосом на укр. військовому зїзді брехню Тоді він обдурив вояків, запевняючи, що грецьким словом "автономія" прийнято тепер заступати слово "самостійність" і тому ми своїх постановах, коли хочемо сказати "домагаємося самостійності", кажемо: "автономії".

Тепер, у своєму "маніфесті" заявляє АБН, що він "бореться за поділ ССРСР на самостійні, соборні держави". Костомаров у своєму програмі хотів ослабити Україну, поділивши на її на чотири частини, а АБН - тільки на дві! Але далі, нехотячи, виявили діячі АБН приховану правду. Читаємо в цьому "маніфесті" дослівно: "зберігаючи за собою все законодавство, народи створять таку виконуву владу, яка буде служити їхнім інтересам".

Отже мають ці "самостійні" держави творити одну, спільну виконавчу владу! Певно і НКВД буде "спільне" бо ж і це належить до до виконавчої влади.

Що ж до "зберігання за собою всього законодавства" для більшої певности в цьому "маніфесті" сформульовані всі (числом 24) підставові законодавчі норми політично-суспільних і економічних законів".

Очевидячки і АБН і ОУН цілковито певні, що серед обдурюваних ними українців нема таких, як хоч би шовіністка і справжня націоналістка геніяльна поетка - Леся Українка, яка 18 жовтня 1906 року, це б то ще перед "столипінською реакцією", придивившись в Києві до перших кроків "братнього пролетаріату" не повірила повтореним, щось нового запевненням АБН, що "тверді справцьовані руки, нікому кривди не заподіяли і не заподіють" ("Смерть тиранії", 1947 рік, стор.12), тільки написала чудовий і глибокий "діялог" між рабом-єгиптянином і рабом-гебреєм. Раба-гебрея щойно одержаний від єгиптянина-раба удар в лице тривів до усвідомлення істини, що він є "рабом рабів" і що в чужій державі, "в країні неволі" йому "товаришів нема".

Українці, починаючи від 1917 року не тільки одержували від "справцьованих рук" удари в лице", але мали сотні тисяч розстріляних, мільйони засланих і десятки мільйонів замучених голодом, а проте це все не навчило їх розпізнавати замаскованих в націоналістичні маски запеклих ворогів українського націоналізму і українського народу і усвідомити як раб-гебрей терпку істину та належно поставитися до тих. хто виступає з подібними "маніфестами".

"Удари" ж "в лице" в такій формі, як писані Лозовягиним повісті ("Огненне коло", "Гетсиманський сад") або Ласовською, яка під "умілим керівництвом" досвідченого вислужника Кремля - В. Давиденка, у ганебній "повісті" ("Під чорним небом") зробила всіх членів того ж ОУН німецькими шпигами, падлюками, повіями і московськими катами-українцями - не беремо під увагу, згадали лише тому, що захоплення тими творами "політичних емігрантів" свідчить про безмежну "наївність" читачів і пояснює чому так легко вдалося владам "країн поселення" розкласти, здеморалізувати і зденациолізувати вже перше покоління нашої молоді.

Чи не було серед членів ОУН таких, які в дійсності були лише німецькими або московськими шпигами? - Не лише були, але, на жаль, власне вони, як показано в цьому томі мали рішучий голос у "Проводі". Але були й інші, які служили своїй нації, які пробували ставити спротив замаскованим антинаціоналістам. Їх імена найчастіше невідомі загальної. Ось хоч би член "бандерівської" організації - Ярослав Дзіндра, який не міг пережити того, що діялося і нарешті покинув життя самогубством.

В організаційній пресі про нього і його смерть повідомлено було на останній сторінці 16 рядками, а в них було сказано, що в записці, яку залишив, ствердив, що був "вістниківцем" і не маючи змоги припинити злочинну діяльність своєї організації і скерувати її на правильний шлях і не бажаючи нести моральну відповідальність, мусив покінчити життя самогубством. І це все.

А тепер порівняймо з вміщеним на першій сторінці "комунікатом Проводу", який присвятив аж 85 рядків і портрету повідомленню, що "помер великий син України", а складався він майже тільки з перелічення становищ, що їх займав; але і 85 було замало, щоб згадати про те, що то властиво він спричинився до розпаду організації до якої належав на кілька менших, до ще більшого зміцнення москвофільства і що за свою "діяльність" був на довгий час усунутий зі становища редактора, а його підступні статті не були міщені в організаційних часописах. Закінчується комунікат далеким від правди твердженням: "Хай буде вічна слава пам'яті великого соборника, Націоналіста-Революціонера, який не знав компромісу з російським окупантом України".

Наведене дає багато до думання.

Але виявлення шкідливої діяльності тих, що заслуговують на осуд не кидає тіні на тих, що заслуговують на пошану. Ганебна "діяльність" Думина не кидає найменшої тіні на ідеалізм, патріотизм, героїзм і самопожертву, Ольги Бесараб. А вона була не єдиною!

П І С Л Я С Л О В О .

Ця праця має досить довгу і промовисту історію. Все основне було написане ще на початку другої світової війни значно коротше, з меншою кількістю доказів, обчислене на два, а не на п'ять томів. Друкована була ця праця в п'ятих примірниках на машинці у Кракові на Зеленій вулиці. Друкував її покійний Кобрин. Перед друкуванням у помешканні автора відбулося багато довгих річевих дискусій з Ольжичом і була невдала спроба переслати до Відня пожертвованих на видання друком двох тисяч німецьких райхсмарок. Тоді Ольжич післав розпорядження до Праги /Чехія/ негайно припинити друкування на матрицях для цикльостилевого видання "Націократії" Сциборського, а вже надруковані матриці знищити.

Автор цієї праці мав приїхати до Праги і ті ж люди, які в канцелярії УНО друкували "Націократію", мали почати під проводом автора /коректа і т.п./ друк на цикльостилі і видання цієї праці. Однак до цього не дійшло, бо саме тоді німці /гестапо під проводом Вірзінга/ ліквідувало УНО, заарештувало більшість співробітників і запечатало канцелярію.

Значно раніше по здобуттю німцями Києва, автор був якийсь час фактичним редактором часопису і в-ва "Волинь" у Рівному. Видавцями були С. Шипник і Тиктор. Ольжич тоді був у Києві і через послання зажадав прислання одного з друкованих у Кракові примірників цієї праці, а також радив спробувати видати бодай її чисто теоретичну частину, в якій би не було жодної згадки про Україну. Тиктор спробував дістати в райхскомісаріаті дозвіл на друк теоретичної частини під назвою "Світогляд нової Європи" і подав на перегляд відповідно вправлений машинопис. Німці, переглянувши зроблений їхнім перекладачем переклад, запитали Тиктора хто є автором. Тиктор сказав, що одержав поштою машинопис без адреси надавця з непідписаним листом, в якому автор зрікається гонорару, а просить видати. Др. Нуслер, який у райхскомісаріаті полагоджував видавничі справи, сказав, що якби зголосився автор то щоб прийшов до нього по машинопис. Така праця, додав він, може цікавити німців, а українцям вона не потрібна.

По упадку Німеччини і всіх пригодах, один примірник машинопису залишився у автора і був фактично/але без порозуміння/виданий "спільно" обома відламками "Орган. Націоналістів". Частину грошей на видання дав /тоді ще/ член мельниківського проводу/ проф. Герасименко, а тому, що їх забракло, Ленкавський, який знав, що її друкує на матрицях інж. Федак, знаючи рівно ж, що з огляду на стосунки між обома відламками провести далі фінансован-

ня не дасться, знайшов такий вихід: розсилка і закуп для відділів книжок і літератури, належав до нього. Він запропонував закупити 200 примірників, за які він за- платить ще до закінчення друкування. Так і було зроб- лено. Друкувала на цикльостилі німецька фірма. Але чле- ни обох відламів були непідготовані до сприймання та- ких праць, пятикольонники ж вже опанували інтелектуаль- ним життям, лишаючи для "західних" українців декорати- вні становища і посади, що так засипали "організаційною" працею, що вони не мали часу навіть на перегляд власних видань і преси. Природно, що пятикольонники зробили все можливе, щоб ця праця не мала впливу.

Життя йшло і все нові факти підтверджували правиль- ність думок, але одночасно і природничі науки не сто- яли на місці і тому в теоретичній частині були конче- ні доповнення, а навіть і зміни.

У зв'язку з тим усім автор вирішив опрацювати нове поширене видання цієї праці, розгортаючи так, що вона стала п'ятитомовою. Тому, що автор тоді ще не мав жодної друкарської машинки, цю свою працю писав рукою. Увесь рукопис був закінчений ще в Мінхені, перед від'їздом до Америки. Рукопис був не надто виразний, на автора ухри- манні перебувала вся родина і він не мав часу на "ка- ліграфічне" писання, ні на стилістичне опрацювання ру- копису. Особа, яка друкувала в Америці безплатно інші його праці, не переобтяжувала себе надто і все знаходи- ла якісь причини, що стояли на перешкоді друкові цієї праці. Минали роки, а праця лежала. Не було й коштів і важко було знайти машиністку, яка б згодилася безплат- но, або за малу оплату її друкувати.

У році 1966 пробував Олег Лашенко намовити особу, що перед тим друкувала, взятися до друкування і почув відмову, мотивовану тим, що наче б то замовчується її надзвичайну, повну посвяти працю. О. Лашенко тут же заперечив правдивість цього твердження, але це не по- могло. Нарешті в році 1969 І. Бескид умовився з тою ж особою, оплативши друкування і найнявши на час друко- вання домову помішницю, яка приходила через день, вари- ла, прала білизну і робила порядки, а особа, що друкува- ла зобов'язалася, прийшовши з праці на фабриці і добре відпочавши, друкувати денно по дві матриці /пересічно забиравало годину/, але і з тим не завжди йшло гладко. Друк першого тому тривав майже пів року. За друкування заплатив І. Бескид 500 доларів і коли додати гроші за- плачені помішниці, то друкування одної матриці обійшло ся більше як 2 дол. 80 центів, а друк третього і четверто- го тома в роках 1978 і 1979 обійшлося пересічно по 1 дол. 50 центів. не зважаючи на те, що вартість долара зменшилася майже двічі. Друкувала машиністка, що мешка- ла в Торонті. Тома другого частину друкувала безплатно

пані В.Г., а частину /рівно ж безплатно/ та ж особа, що й першого тома. Отже першого тома фактично видав своїм коштом І.Бескид і тому в ньому нема "Списку жертводавців".

Звичайно, життя не стояло і пртягом більше ніж 25 років багато з того, що було підчас писання лише частково узasadненим стало реально існуючим фактом. У зв'язку з цим довелося в дуже багатьох випадках працю поширити, роблячи "вставки" де-коли по 20 -30 сторінок. Але всі вставки не лише не змінювали ані одного твердження автора, а навпаки, підтверджували правильність написаного раніше.

Автор, згідно з терміном вигаданим одним з п'ятикольонників, був і лишився "вістниківцем". Тому розхсджен-ня з масою, якій п'ятикольонники пртягом цих років, дбайливо, і на жаль, успішно "промивали мозки" зросло значно.

П'ятикольонники подбали про те, щоб стати "авторитетами" у наївних емігрантів і ... "авторитетно" шрили найнеімовірніші брехні. Ось два приклади:

І. У 1974 році вийшла книжка неправильно названа автором її "політичним портретом" Д.Донцова, тоді як вона є "політичною карикатурою" пера Сосновського. Про нього, щоб викликати довіря, написав відомий політичний хамелеон - "Кедрин" у 13 числі "Українського Журналіста" за 1976 рік, ніби він "мав рідку вдачу, рідку в нашому суспільстві риску вдачі - совісности і обективізму". Це твердження ще раз повторене в тому ж числі.

А згадана книжка Сосновського оперта на три чверті на свідомій, майстерно скомпонованій брехні.

У тому ж числі 13 "У.Ж." вміщена стаття Сосновського "Розмови з Донцовим". Усталення, що його книжка про Донцова переповнена злобними вигадками, змушує нас з великою обережністю підходити до тої статті, яка побудована так, щоб наївний читач не міг помітити її злобної тенденційности. Тому не можемо і листування з Донцовим, включене до статті, уважати з певністю автентичним. Але і в такому вигляді воно свідчить про бажання Сосновського у своїх листах до Донцова ще раз пустити в світ злобні, давно спростовані вигадки ворогів українського націоналізму. В листах же Донцова все ж трапляються безсумніву автентичні думки, а серед них, хоча й чемні, але все ж заперечення того, що Сосновський є націоналістом. Є й загальне окреслення т.зв. "організованого націоналізму".

Донцов пише: "чому ті, що хочуть скаструвати націоналістичну ідею /як Мірчук, Ребет, Горновий, мельниківці/ - чому вони не залишать отверто ідею націоналізму? Чому не видумують собі якусь іншу назву, коли для них той націоналізм такий "емотивістичний" і "екстремічний?"

/"Укр.Журн." стор.31/.

2. В "Овиді" за січень-лютий 1958 року вміщена стаття Ярослава З.Пеленського "Самостійність і соборність". Читаючи її уважно і думаючи при читанні, важко в кожному окремому випадкові усталити чи написано є свідомою брехнею, чи є наслідком цілковитої необізнаності з тим про що мова. Тут ми знайдемо і недоречі згаданий романтизм, тут і націоналізмом названий демоліберальний та соціалістичний рух XIX століття. До борців за українське відродження потрапив і Драгоманов і Костомаров, а в число українських патріотів потрапили і Виниченко і Скоропадський. Не знаючи як справді відбулося проголошення самостійності України і не знаючи тексту IV Універсалу, Пеленський висуває такий примітивний, переконуючий невігласа, "аргумент": "Якщо керівники УНР були так дуже проти самостійності й державності України, то пощо вони її проголошували?" Але, безумовно, абзац, який наводимо, був у цілості нахабною свідомою брехнею. Читаємо: "Соборність була постійно пропагована "Літературно Науковим Вістником

та іншими українськими публікаціями. Соборність була предметом романтичних мрій. Вона зазнала знівечення на відносно короткий час, бо хоч і в формі УССР, хоч і частково в ході політичних потягнень большевиків, вона є таки в основному здійснена". Навіть "прелюдія" тої "соборності", про осягнення якої мріяли москалі ще за царату і почали були її використовувати за першої світової війни підчас окупації Галичини, руйнуючи "Просвіти" і транспортуючи масово українців на Сибір, а потім масові заслання та розстріли підчас другої світової війни і нарешті по її закінченню ріки крови, терор і десятки тисяч засланих не перешкодили у 1958 році Пеленському хвалитися тим, що і він, і такі, як він, допомогли москалям дати доказ чого справді варта "соборність" /без більше ніж третини України! / і з якої він чомусь утік. Що ж до пропагування "соборності" в ЛНВ то головний його редактор Донцов, починаючи від 1920 року бездарно нагадував, що "Кожен хто стремить до зднання всіх українських земель зараз, ставлячи цей постулат понад усе і орієнтується на схід - працює на користь Росії, помагаючи їй поставити хрест над українською непідлеглістю". І те ж остереження повторював він в ЛНВ ряд дальших років.

І подібною брехнею переповнені "наукові" видання для неуків /т.зв. "Енци.Укр-ства" і ряд інших/, публіцистика, спомини і преса! Вигадки зручно перемішані з тріскачкими, маскуючими порожніми фразами і в цій каламуті "ловить рибку" бригада москалів-пятиколонників та

їхніх приплентачів і штовхає еміграційну отару у потрібному москалям напрямку. Якому? - На це дає яскраву і переконуючу відповідь порівняння двох видань різночасових тої ж організації.

По другій світовій війні був заснований "орган. націоналістами" "АБН", сама ідея якого вже перечила націоналізмові. На початкові антинаціоналістичне вістря було зручно приховане у виданій 30 червня 1947 року брошурі "Смерть Тиранії". В ній лянується ідея не національної боротьби, а боротьби з режимом, з "більшевизмом" і звичайно, нема й згадки про московський нарід. Ми вже згадували на сторінці 65 цього тому про те, що Донцов у книжці своїх споминів /"Рік 1918" ст.115/ написав: "Від М.Міхновського я навчився розуміти націоналістичний рух, як протиросійський взагалі, а не тільки протирежимний". А москалі знова навчилися на практиці своєї громадянської, більше ніж трьохрічної війни, що їм не страшна навіть при великій технічній перевазі і підтримці інших держав жодна боротьба з режимом. Наслідком тої "науки" є висилка різних більш і менш "багряних" десидентів і "ворогів більшевизму", які спрямовують антинаціоналістичних "націоналістів" у бажаному напрямі. Там же клінуються члени "АБН", що вони "принципові вороги війни" /ст.7 і 8/. Ну, а націоналісти переконані у вічності війни, в тому, що той хто є її ворогом - воюватиме, лише в лавах чужого війська, в чужому інтересі і, і що визволення України може принести лише війна. Далі в тій же брошурці пропагується в туманний спосіб остаточну мету: "соборні незалежні демократичні, національні держави... на руїнах російської імперії". Отже з того випливає, що мова лише про ті, які до неї належать. Тут же для маскування "загадкове" речення: "АБН проти всіх режимів", які були там, але за розподіл її по етнографічному принципу. Повторено це ще кілька разів, а потім витягнуто із московського архіву 1917 року застарілу "зброю", що ніби тому, що ті держави будуть будовані "трудовими народами" то "тверді спрацьовані руки" - "нікому кривди не заподіяли і не заподіють". Під таким "маніфестом" міг би підписатися і М.Грушевський і навіть Винниченко.

По рокові, відбувся влітку 1948 року "великий конгрес", на якому змінено статут АБН і з поданих у "Віснику" за жовтень-листопад 1948 року на ст.22-23 "найсуттєвіших місць маніфесту" подаємо ті, які вказують в якому напрямі зроблено зміни. Читаємо:

"АБН дуже далекий від будь-якої національної нетерпимости і національного егоїзму"/з того випливає, що є дуже далекий від свідомого націоналізму і до нього не може належати жоден націоналіст, не перестав-

ши ним бути/. Далі "АБН широ вітав би в своїх лавах у боротьбі проти большевизму також і росіян, які на рівні з іншими тяжко страждають від большевицької тиранії".

Поминаємо цинічну брехню ніби московський нарід "тяжко страждає на рівні з іншими", брехню, якій перечають і урядові статистичні дані, і спогади справжніх утікачів із заслання, брехню, яка в корені нищить найменші сліди українського націоналізму. Це така ж брехня, як і ширена москалем Лозовяґіним в ряді творів, а з окрема в "Гетсиманському саді", що викликала подяку в пресі москвофільської організації. Дальша ж аналіза "маніфесту" вказує, що АБН стоїть за збереження єдності імперії, бо заповідає, що ті "звільнені" народи "зберігаючи за собою все законодавство, створять таку виконавчу владу, яка буде служити їхнім інтересам". Не договорено лише, що та виконавча влада /сучасна її назва - "всесоюзна"/ має "для зручності" послуговувати "общепонятною", це б то московською мовою.

Як бачимо "вимивання" окремих "націоналістичних" думок ішло пятиколонникам добре. Але їхня праця не була важкою, бо ґрунт для неї юбув добре підготований "інтелігенцією" ще давно, перед першою світовою війною, а між двома війнами набрала підготовка ще більшої сили. Ось доказ:

Всі ми знаємо, що С. Руданський, автор пісні "Вже більше літ двісті, як козак в неволі..." написав збірку популярних "співомовок", яких вийшло коло десяти видань /"советських" не враховуємо/.

У тих "співомовках" є дуже багато таких, у яких автор глузує з негативних рис українців, є циклі у яких висміює поляків, жидів, москалів, циганів, німців. У збірках які редагували українські інтелігенти /в тому числі і Богдан Лепкий/ треба ствердити таке "чудо": залишилися навіть у виданнях жида Оренштайна з Коломиї проти-жидівські співомовки, але... зникли без сліду всі ті, в яких висміювалося москалів! В советських виданнях також лишилися співомовки про жидів, але дбайливо усунуті не лише співомовки про москалів, але й де то було можливо, замінено згадки про москалів, замінюючи слова "москаль" "кацап" іншими.

Співомовки про москалів можна знайти тільки в повному виданню творів Руданського виданому ще перед 1914 роком, в-вом "Руська письменність", але за те дуже й дуже важко те видання дістати. Щоб познайомити читача бодай з одною такою "співомовкою", подаємо повний текст співомовки "Кацапська сповідь". Перед нею пояснюючи кілька московських слів і звичаїв, які були у москалів не лише за часів літописця Нестора, але

див. "Примітку ч.2"

трималися в московських селах ще навіть у 1917 році.

Був у москалів звичай відомий під назвою "снох-ства". "Снохою" звалася жінка, яка маючи понад 18-19 років, погоджувалася одружитися з малолітнім сином /яких 11-12 річним/, з тим, що батько, поки підросте син, а потім разом, задовольнятимуть з нею свої сексуальні потреби. Знова ж коли син був нежонатий, його сексуальні потреби задовольняла мати /звідси й виникла відома московська лайка - побажання, щоб особа, яку лаяли, ціле життя мусіла послуговуватися матір'ю./ Поза тим висміяно московське "православ'я", московську дрібничковість і безглуздий формалізм, який був підставою московського сектарства і виникнення секти "старообрядників".

С. Руданський. Кацапська сповідь

Сповідав кацапський піп

Кацапа їдного:

"Чем ти", каже, "в етот год

Согрешіл пред Богом?"

Мовчить Хомка. "Што-ж малчіш?"

Гаварі, павеса!"

"Да я, батька", каже той, -

Сем купцо зарезал" -

- "А денег то многа здьор?"

Піп його питає.

- "Восем тисяч такі здьор"

Кацап відвічає.

А піп каже: "Калі так,

Всьо тебе прашаю

Я і сам такі синов

С наха не спускаю.

А ешо каво нібудь

Парой не зарезал?"

- "Да, батюшка, мужіков

Сем такі зарезал."

"А денег - то?" - "Ні черта".

Нічаво не далі!"

"Нічаво? так ну іх чорт!

Как кури пропали!"

"А не помніш лі ешьо

Греха за собою?"

- "Помню, батька. Тяжкій грех,

Согрешіл с сестрою."

"Ах ти", - каже - "сукін син.

Матушкі ль не било?"

- "Калі матушка в землі!"

- "Нанять, тебе било!"

- "Калі денег на тот час

Не било са мною".

"Ну так Бог тебе прастіт,

Чорт" - каже - "с тобою!"

"А ешьо чем сагрешіл?"

- "Клал в штани рубаху,"

- "І ешьо ти", крикнув піп,

"Не пашол на плаху?"

"Ах антихрист ти такой!

В Кієв!" - кричить - "в Кієв!

Пусть тебя там, как хатят,

Разрешат святис!"

Дюди, які не завдавали собі труда, щоб пізнати минуле свого народу хоча б за останні сто років, що задовольняються тим, що чують від інших, таких же знавців, цілком не думаючи про те, що навіть держава з таким апаратом для прищеплювання масам того, що в її інтересі, як СССР, - і та не встані цілком, на завжди поховати правду, зачисляють себе до шанувальників нашого минулого. Такі люди, слідом за Мартинцем чи Мірчуком, починають шанувати однаково і Винниченка, і Скоропадського, і Скрипника, і Петлюру і Фітільова і т.д., думаючи, що то є доказом "ширини" їхніх "поглядів" і їхньої мудрости. Щоб такий "патріот" зрозумів, що на незнання далеко не заїдеш, подаємо для прикладу в "Додатках" переддруковані сторінки з "Малої Енциклопедії" О-нацького. На тих сторінках подані свідчення осіб близьких до Скоропадського, приятелів його і політичних діячів неукраїнців, а серед них навіть того, кого по вбивстві Айхгорна назначив Скоропадський на випадок своєї смерті своїм заступником. На тлі там поданого, примітивно смішними стають твердження, що наче б то Скоропадський "будував українську державу".

Не один подібний "шанувальник нашого минулого" звертався до автора цієї праці з "розторошуючим" на його думку, запитом: "чому автор усіх наших великих людей знецінює?"

У відповідь на це автор має право поставити запит: а чому "шанувальник", звучи себе "націоналістом", шанує лише... злочинців, вбивників, злодіїв і

запроданців, чому не шанує людей, які заслуговували і заслуговують на велику пошану? - А вони були, хоч може і було їх мало.

Ось хоч би полковник Болбочан. Про нього є досить документальних даних опублікованих Млиновецьким у другому томі "Нарисів з історії визвольних змагань 1917 - 18 років", що появився у 1973 році, на стор. 297-317 і 485-486.

Але цього мало. Полковник Варфоломій Євтимович, який в багатьох політичних справах не орієнтувався, з окрема помилково уважав Міхновського за "гетьманця", не знаючи, що він належав від половини 1917 року до "Б.С.", але знав і подав деякі важливі подробиці про останні дні життя полк. Болбочана. Передруковуємо дослівно найважливіші з поданих ним в "Українському Робітнику" /1949/ і передрукованих в ч. I /35/ "Українського Козацтва" відомостей:

"З українців V-го армійського корпусу підполковник Болбочан зформував I-ий Український Республіканський полк, в складі до 5.000 людей. З цим полком сталося те нещастя, що московська більшість V-го корпусу силою цей полк роззброїла, багато людей при тому було забито, а решту москалі розігнали. Сам підполковник Болбочан з частиною старшин та козаків, невеликими гуртками і однимцем під кінець грудня 1917 року добилися до Києва. Тут біля нього згуртувалися в невеликому курені біля пів тисячі колишніх "республіканців" як окремих "республіканський курінь".

"Цей факт якнайкраще свідчить про те, що Болбочан належав до тих вояків-мистців, які вміють підбивати серця підлеглих їм вояків. Для такого командира нема слова "не можу".

"Республіканський курінь" приймав участь в боях за Київ з бандами Муравьова і разом з урядом УНР, прикриваючи відхід з Києва, відійшов на Житомир.

Потім, коли на прохання УНР німці прийшли з воєнною допомогою, Болбочан, що збільшив свій курінь до величини полку, в авангарних боях виявив великі бойові здібності.

Коли Запоріжська дивізія, через якийсь місяць по звільненню Києва, в тяжких боях пройшла і звільнила Харків, то дивізію було розгорнено на корпус, при чому пполк. Болбочана призначено на командира I-ої Запорожської Дивізії. Одночасно з призначенням на це становище йому було дано відповідальне завдання - вибити з Криму москалів.

11 квітня Болбочан повів дивізію на Крим. Це відпо-

відальне завдання Болбочан мусів виконати випередивши німців з тим, щоб прилучити Крим до України ще до приходу німців.

Це завдання Болбочан виконав блискавично швидко та надзвичайно успішно. Він значно випередив німців і доки вони дійшли до станції Джанкой, Болбочан здобув і Бахчисарай і Симферопіль.

Німці скористали з помилок дипломатів УНР у Берестю Литовському, які зреклися Криму, побоюючися закиду в імперіялізмі. УНР на домагання німців дала наказ залишити Крим і скерувала його подальше від Києва, обороняти північно-східний кордон України. Там пробув Болбочан протягом усього урядування Скоропадського.

Про підготовку повстання проти Скоропадського знав Болбочан заздалегідь і завдяки йому майже ціле Лівобережжя без боїв перейшло на бік Директорії. Але в Німеччині почалася революція і німецька залога Харкова допомогла московським більшовикам обсадити Харків. Захорання німців на Лівобережжю змусило Болбочана до відступу. 10 січня подав Болбочан доклад Петлюрі /Головному Отаманові/. В цьому докладові, подає далі Євтимович було: "Тепер я рішив спасти остатки дійсних героїв і патріотів, це остатки Запоріжського Корпусу. Ми перед Батьківщиною свій обов'язок виконали чесно, а як хто нас буде у чім небудь обвинувачувати, хай робить це той, хто більше нас зробив для Батьківщини. Накажу Люботин оставити. Мій путь відходу на Полтаву, а частина піде на Лозову - Катеринослав. Полтаву утримати своїми силами буде важко. На нас насуваються московсько-більшевицькі війська, над організацією котрих працювали цілий рік найкращі старшини Генерального Штабу російської армії... Ранійш я просив 3-4 полки. Те було ранійш, а тепер давайте вже дві дивізії." Цей доклад, пише Євтимович, сподіваних наслідків не дав... поруч себе діяли сили, що взаємно себе заперечували. Запорожці в своїй масі були завзятими самостійниками-націоналістами, серед яких неподільно панувало ГАСЛО М. МІХНОВСЬКОГО, що "УКРАЇНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ".

НЕ ДУРНО Ж ПРОПАГАНДИВНУ РОБОТУ ПРИ ШТАБІ ПОЛКОВНИКА БОЛБОЧАНА ПРОВАДИВ М. МІХНОВСЬКИЙ!"

На цьому перериваємо цитування В. Євтимовича, щоб зробити конче́ні пояснення.

З уже наведеного ясно, що коли б "організовані націоналісти" були справді націоналістами, а не вб́орогами націоналізму, то знаючи /з року 1973, а ті, що між двома війнами читали уважно ЛНВ - раній-

ше/, що Міхновський - відомий самостійник і ворог москалів, з літа 1917 року належав до "Б.С." і на його доручення був секретарем "Генеральної Управш Хліборобів-Демократів", легко могли зміркувати, що на доручення тої ж організації він опинився на відповідальному становищі при штабі полковника Болбочана, який сам був самостійником і ворогом москалів. Чи не було це вистарчаючою запорукою, що всі способи закулісових обвинувачень Болбочана в симпатіях до "денікінців" були підлим наклепом, а схоплення його вночі змовниками, що накладали з червоною Москвою /"арешт"/ подиктований був страхом і злобою большевізуючих москвофільських кол Директорії.

Чи від часу, як були опубліковані полк. Євтимовичем документальні дані, які далі будемо наводити, не було ОБОВ'ЯЗКОМ "проводу організованих націоналістів" /коли б він був націоналістичним і не відкинув усіх тез Міхновського/, спопуляризувати ці дані, а не звеличувати злочинців і вбивників?

Євтимович писав: "Одним із найнебезпечніших для соціалістів був полковник Болбочан - талановитий полководець /московська-большевицька преса по перемозі Болбочана під Ромоданом, назвала його "о-паснейшим противником" і за доставлення його живого, чи мертвого обіцяла була нагорода - 50.000 рублів/, люблений серед підлеглих старшин і козаків, командир найліпшої бойової одиниці - Запорозького корпусу!... Небезпечність для соціалістів полк. Болбочана збільшувала приязність в його штабі Миколи Міхновського зненавидженого соціалістами, націоналіста-державника, а в році 1917 - основоположника новітнього українського війська". /дивись "Додатки" до "Визв. Змат." том II./

В тому ж журналі Олександр Вишнівський подає дослівний текст телеграми висланої провідником змовників по ув'язненні Болбочана - Волохом до Головного Отамана, ось цей текст:

"Телеграма Головному Отаманові Українських Військ Петлюрі.

Сучасне становище примусило мене заарештувати отамана Болбочана з його штабом і вступити в тимчасове командування Запоріжським Корпусом. Арешт був зроблений у зв'язку з невдачами під Полтавою, а також недовірям запоріжських військ до нього, за його орієнтацію на Дон. Прохаю Вас виїхати сюди для ознайомлення з місцевим становищем, загальної інформації нас і відповідних розпоряджень для За-

поріжського Корпусу, позаяк не маємо жодних відомостей про загальне українське становище. Арешт проведений без усяких вибухів. Чекаю Вашої відповіді. Отаман Волох."

До цього подає О.Вишнівський: "треба підкреслити, що Волох телеграфував свідомо неправду, бо Болбочан на Дон не орієнтувався і якого-будь недовіря запоріжського війська не тільки не було, але навпаки - старшина і вояки його дуже шанували."

Далі передруковуємо поданий Євтимовичем важливий документ та дані про останні дні полковника Болбочана, якого без суду заслано до Станиславова.

"Отже документ про який мова, це передсмертна сповідь і zarazом заповіт одного з пацієнтів др.Лисяка.

По кількох місяцях НА ВИМОГУ САМОСТІЙНИКІВ, які бачили, що Петлюра і його однопартійці штовхають Україну у московське ярмо, спробував Болбочан вернутися до Запоріжського Корпусу і зайняти належне йому становище. Подробиць провокації і нового "арешту" не подаємо, відсилаючи до названої попереду праці Млиновецького і до його ж "Історії українського народу" /вид.1953 року/, натомість подаємо опубліковану полк.Євтимовичем сповідь судді Кривицького:

"Документ, про який мова, це була передсмертна сповідь і zarazом заповіт одного з пацієнтів др.Лисяка, пацієнта, який, помраючи від сухот в одному з львівських шпиталів, просив доктора Лисяка цю його сповідь записати для пізнішого опублікування.

Цим пацієнтом-тестатором був бл.п.суддя Кривицький.

Сповідь починається з свідчення тестатора, що він був председником суду, який засудив на кару смерти св. пам'яті полковника Болбочана. Не називаючи поіменно членів суду, суддя Кривицький свідчить, що це були стрільці з охорони Головного Отамана С.Петлюри, до того ще й підпиті. На суд прийшли з готовим рішенням. На прокурора суду було призначено знаного пізніше, як посла до польського сойму п.Петра Певного, що в році 1918 був редактором українського офіціозу "Відродження", а в 1919 редагував у Кам'янці Подільському офіціоз "Україна".

Кривицький твердить, що на підставі даних, якими розпоряджав суд, він не мав ніяких підстав, щоб винести обвинуваченому смертний присуд.

Під кінець своєї сповіді Кривицький описує умови, в яких перебував полк.Болбочан в очікуванні на

виконання вироку, - між часом судового вироку і часом виконання його пройшло понад два тижні. В міжчасі між цими двома моментами приговореного на смерть було жорстоко катовано... Наслідком тяжких моральних переживань в щохвилинному очікуванні смерті, до всього загострених катованням, полк. Болбочан збожеволів.

Страту було виконано 29 березня 1919 року. Того дня ранком, полк. Болбочана було витягнуто з імпровізованої в'язниці - загратованого вагона й приволочено на невеличкий майдан біля залізничної станції "Балин", де вже було викопано яму. Для егзекуції приведено було півчету стрільців з охорони; самою егзекуцією керував начальник "охорони" М. Чоботарьов. Полк. Болбочан був непритомний і, не можучи стояти власними силами, звалився на коліна.

На команду: "Огонь", стрільці піднесли рушниці, але... випалу не сталося. Знову команда "Огонь!" - знову підносяться рушниці, і знову ні одного стрілу. - Стрільцям, видимо, не піднімалася рука на того, кого вони знали як видатного українського патріота, видатного організатора Запоріжського Корпуса, завойовника Криму!

Тоді розлючений начальник охорони Чоботарьов добув "нагана" і двічі вистрелив Болбочанові в голову, потому вхопив агонізуючого за комір і поволик, копавчи ногами, до ями. Швидко засипали яму і зрівняли її з поверхнею землі.

Це зізнання судді Кривицького, виконуючи його передсмертну просьбу та свою обітницю, др. Лисяк засвідчив своїм підписом і печаткою і передав для опублікування п. П., а той останній - мені."

Чи не було обов'язком націоналістів ще краще дослідити, з'ясувати і спопуляризувати цю справу, замість популяризувати злочинців - ворогів націоналізму? Описаний Євтимовичем злочин, був досить докладно описаний в "Історії українського народу" Млиновецького /вид. 1953р./ на стор. 538-546. Там же на стор. 511-528 з'ясовано злочинну діяльність Феденка, Мартоса, Іс. Мазепи та інших, в тому числі і Мельника та подана правда про отамана Оскілка /який належав до партії соц.-самостійників, а при цьому був, як дорадник член "Б.С." - М-к/, а також справжню роль команди Січ. Стрільців. Автор цієї праці висвітлив подиву гідну діяльність ідеологічного провідника "Б.С." - Валентина Отамановського, організатора "Союзу Української Державности", першої УДР, першої української збройної одини-

ці - сотні кінної української міліції, організатора партії "Українських Соціалістів-самостійників", організатора українського військового клубу "Батьківщина" і першої панахиди та демонстрації на честь гетьмана Мазепи, автора "Сина України", засудженого - без переслухання на процесі СВУ до найвищої кари. Тому, що він був безкомпромісовим ворогом Москалів про нього ні словом не згадали ані Мартинець, ані Мірчук. За те власне видавництво "організованих націоналістів" "Час" на спілку з Федівим /про комунофільство якого, говорячи про 1928 рік, Мартинець згадує/, видало зфальшованого до непізнання в московсько-комунофільському дусі "Сина України". Тоді на позичені гроші видав один українець в США фотокопію оригіналу в кількості тисячі примірників, додавши 10 сторінок передмови в якій зясовувалося значіння пороблених засадничих змін. У Федіва вистарчило нахабства зажадати гонорару від О.Р-ця за спотворену ним чужу працю і усунення передмови. Шойно коли голова В-ва "Б.С." - "Вернигори" /якому належали "авторські права"/ пригрозив судом, а О.Р-ць побиттям пики, Федів замовк. Яке ж становище було в цих справах "організованих націоналістів"?

Поширення "Історії українського народу" намагався п. Вовчук за допомогою пари провокаційних статей вміщених у НьюЙоркському "Віснику" стримати, а що-до справи з "Сином України" ряд років заховано глуху мовчанку. Коли ж наклад вичерпався, то, не зважаючи на спротив Б. Гошовського, видано новим накладом... фальсифікат! Чи тисяча примірників було мало, щоб привернути увагу "орг. націоналістів" до цієї справи, чи їхнє москвофільство /маємо на увазі провід/ було надто велике?

Промовчано в історіях як Мартинця так і Мірчука справу вбивства Оскілка, а вже пора би розкрити ту темну справу!

Отже питаємося "шанувальника нашого минулого": хто справді знецінює наших визначних людей, а звеличує і боронить злочинців і московських наймитів?

Тут слід ще раз підкреслити, що все має свої причини, має глибокі причини і галицьке москвофільство. Нагадуємо коротко його яскравіші прояви. У 1848 році у австрійському парламенті повстала "Головна Руська Рада" і почала виходити "Зоря Галицькая", а перші часописи українською мовою починають виходити в 1860 році. У 1907 році приналежні до українського парламентарного Клубу п'ять /на загальне число

- 30/ послів москвофілів домагалися в парламенті, визнати в Галичині московську мову урядовою, а клуб первісно, у догоду їм звався "малоруським". Костомаров - півмоскаль, московський патріот по переконанням, написав 21 томів "Історических монографій", де-які з них були присвячені подіям на Україні, а також у Польщі. Він же написав трьох томову працю "Русская історія в жізнеопісаніях ся главнейших деятелей". Звичайно в Галичині переклали і видали томи присвячені Хмельницькому і Мазепі, яких він трактував, як типовий москаль. Вороже наставлення до українських патріотів було таке очевидне, що "Історію Росії" довелося перекладачеві значно скоротити. У 1897 році в межах московської імперії вийшла, писана по московськи, праця Уманця "Гетьман Мазепа", в якій він досить об'єктивно насвітлював його діяльність і особу. Отже варте уваги, що хоча минуло 82 роки і досі не вийшла та праця українською мовою, а за той же період видали українці в українській мові, обхляпуючих багном великого Гетьмана, 9 більших праць/в їх число не зараховуємо видань советських, а лише ті, що видані українцями з власної охоти/.

Московського патріота, який хоче довести в своїй "Історії Русов", що українці, а в першу чергу старшина, були більшими московськими патріотами за самих москалів і московського ж патріота Бантиш-Каменського, що свою "Історію Малої Росії" присвятив московському царю, - оголошується "українськими істориками".

Звичайно особи з "проводу" названих праць не читали, бо, як признався Мартинець, коли б не актуалізовання Донцовим питання про ролю Драгоманова - то і його україномовних писань /дуже приступно писаних і, як у них зазначено, скерованих проти українського націоналізму/ він би не читав, а прочитавши їх, як впливає з дальших слів Мартинця, їх не зрозумів.

Але названі попереду праці, читали автори творів українського красного письменства, приймали їх за "добру монету" і популяризували вигадки тих авторів у своїх працях. Так напр. Б.Лепкий у своїй трилогії, повіривши ніби Мазепа був "старшинським гетьманом" і ніби тому за ним не пішов "нарід", таким його і нарід змалював /хоча в дійсності було якраз навпаки/. В рамках цієї концепції Б.Лепкого у другому томі на стор. 214 широко розписується про "героїзм" і несвідомість українських козаків, які

наче б то боронили Веприка, якого шведи при кількадеяних штурмах, довго не могли здобути. В дійсності боронила Веприк московська залога /1900 вояків під командою Юрлова/, а населення, яке разом з жінками і дітьми не перевищувало 1200 душ у збройній боротьбі жодної участі не брало. Підчас першого штурму шведи втратили 600 вояків, а перед другим - Веприк капітулював. І подібних помилок є в трильогії Лепкого досить. Отже ясно, якої свідомості і знання набиралися члени проводу з випадково прочитаних творів красного письменства. Дільшість наших авторів була московськими патріотами. Згадати б хоча П. Куліша з написаною ним по московськи "Чорною радою", якою він хотів довести неможливість існування України поза межами московської імперії /коначність злиття з москалями/, та його вірші на честь Петра I і Катерини II, Квітку-Основ'яненка з його "цар - батько, а Україна - мати", Гребінку з його "Богданом", Гулака-Артемівського, що ставши раніше Тичини "орденоносцем", випередив останнього й написанням з тої нагоди вірша, Котляревського, Мордовця, Черкасенка, Винниченка і цілий ряд інших. Ранні твори І. Франка /"Захар Беркут"/ рівно ж спотворювали наше минуле і сучасне.

До сказаного слід додати, що у всіх майже галузях знання величезне значіння має стислий і виразний поділ досліджуваних явищ на групи. Тимчасом наші москвофіли замість виразно означити дві рівнобіжних, взаємно себе поборюючих, течій: москвофільську і антимосковську /націоналістичну/, свідомо в московському інтересі, змішали їх разом. Щоб приховати існування антимосковської течії, одні твори були пофальшовані, другі, які було неможливо пофальшувати - усунуто. Шевченка почали ще за його життя фальшувати /напр. примусова "Передмова" до "Гайдамаків", яку почав поет словами: "По мові - передмова, можна б і без неї..." / і фальшують та спотворюють "коментарями" до нині. Як? - Про це можуть знайти читачі в праці Задеснянського "Апостол української національної революції", де документальному з'ясуванню присвячено 396 сторінок.

Так створено було ґрунт, на котрому легко було прищепити молоді "соборництва", відсунувши справу самостійності на далекий "другий плян". Рівночасно ширилося в Галичині явне москвофільство. Про поширення останнього свідчить хоч би такий незаперечний факт.

Коли вирішили українські галицькі партії взяти участь у виборах, призначених поляками на березень

1928 року, то москалі, що за царату працювали в московських урядових установах і яких невелика кількість залишилася на Волині, Підлясся, Холмщині і білоруських землях та дуже мала кількість емігрантів, вирішили рівно ж взяти участь у виборах і з цією метою зорганізували "Русское Народное Обєдїненїє" /скорочено РНО/. У Крем'янці скликане за дозволом польської влади віче РНО - розігнали хлопці з дооколишніх сел. Влаштовану ж в залі лицю "академію", молодь, що її тайно вишколював член "Б.С." зірвала, осмішила і наробила сорому, використавши навіть московську пресу Варшави і Парижа та українську, так, що населення довго мало розвагу. Подібно, хоч менш зорганізовано, реагувало і населення інших міст Волині. У сусідній тернопільській виборчій окрузі не було цілком москалів, може яких 2-3 десятки емігрантів. По підрахунку голосів виявилося, що Волинь дала РНО коло шости тисяч, а Тернопільщина... понад 20 тисяч!

Але і приховане москвофільство "орг. націоналістів" не завжди можна вважати наслідком "наївності" або незнання керуючих осіб. Адже не є наслідком незнання з одного боку мовчанка про вбивство Болбочана, за голову якого ще в 1919 році давали червні москалі 50.000 рублів і шановання його вбивників-катів, а з другого боку по приловленню на брехні і фальшованню історії спеціаліста в обхляпуванні болотом гетьмана Мазепи, звати його в часописах "орг. націоналістів" /Г.У./ "нашим визначним ученим істориком" і видавати його праці.

Мусимо рівнож звернути увагу на те, що вояки можуть бути героями, визначатися в боях, а війна може бути програна. Коли вояки не втікали з поля бою, не піддавалися ворогові, мужньо, не шкодуючи життя билися, вірячи, що вище командування, "провід" держави знає шлях до перемоги - тоді вся відповідальність за програну війну падає на провід.

Німці почали і першу і другу світову війну маючи майже ідеальних, відважних, дисциплінованих вояків, але провід був нездалий в обох випадках. Гітлер і сам не доріс до тих завдань, які хотів виконати, а до всього ще став маріонеткою в руках московського агента - Бормана. Наслідки - знищення Німеччини, бо за всі доконані злочини відповідає німецький нарід, який не перешкодив їм. Аналогічно стоїть справа і з визначенням відповідальності за страхотливе винищення свідомішого українського елементу, в тому числі і справжніх українських героїв.

Незаперечним фактом є, що створена ОУН "УПА", незалежно від гасел і поглядів окремих одиниць, фактично допомогла москалям розбити німців і їм же допомогла німецькими руками винищити свідоміших українців, а де-коли і все населення певних місцевостей. Наш читач знає, що С.Петлюру ми робимо співвідповідальним і за вбивство Болбочана і за винищення голодом і терором десятків мільйонів українців, але не в такій мірі обтяжуємо його відповідальністю за Варшавську умову. Відповідає він за перешкоди в творенні української армії в 1917 році, за зраду підчас успішно розпочатого в липні того ж року українського повстання, за передачу влади в руки бунтарів і зрадників, що пробували піддатися голові маріонеткового уряду створеного окупантами, за врятовання окупаційної московської влади Києва від українських військ створеної Оскілком "північної групи", за дезорганізацію цієї групи, за фаворизовання півбольшевика і зрадника Волоха. Варшавська ж умова була лише неминучим наслідком того всього і враховуючи ситуацію, яка була в момент її підписання /Петлюра не мав навіть пів сотні вояків і був у Варшаві/ лише наслідком бажання Пілсудського ослабити Московщину і створити буферну державу. Була та умова також наслідком "соборницької" політики галицького уряду і зради штабовців та перехід армії на службу до ворога. Тимчасом як варшавська умова, за певні територіальні уступки, які згідно з тою ж умовою могли бути змінені на нашу користь, визнала суверенність і самостійність України, утворювала з інтернованих охотників шість дивізій, даючи їм повний виряд, зобов'язувалася допомогти у творенні дальших і підтримати Україну наступом своїх армій по цілому фронті.

А тепер порівняймо те все з політичною лінією "соборників" з проводу ОУН і УПА. Вичерпуючий матеріал до цього дає ширена ними в 1948 році габсбурзька мапа "завтрішнього світа". Ця мапа ширена серед чужинців уже по війні віддавала ворогові, не дістаючи нічого взамін, більше ніж одну третину України у цілковиту беззастережну власність, а з деякими застереженнями цілу Україну. Визнаються беззастережно московськими такі багатющі землі як Кубань і Підкавказзя. Але, що найгірше - тою мапою дали підставу чужинцям уважати цілу Україну м московською провінцією, яка не хоче жодної самостійності, бо на тій мапі все, що належало до "СССР" і не мало в майбутньому належати є заштри-

ховане. Заштрихована Польща і Фінляндія, так як і Туреччина, чи Норвегія, але не заштриховані землі: московської імперії, які мають на думку "соборників" і в майбутньому творити одну державу. Уділені також українські землі вигаданій на еміграції між двома війнами москалем Глазковим "Козакії". Коли до сказаного додати ще "Маніфеста" АБН із запрошенням до участі в ньому москалів, то картина буде ясною. Про цю справу ми вже писали, але з огляду на її важність, щоб краще затилилася подали тут вдруге.

Найтрагічніше є те, що сам Роман Шухевич був безперечно ширим українцем, але виріс на утвореному москвофілами болоті, якого отруйність була посилена соборництвом і неучтвом. Але від того не менша є шкода зроблена українській справі.

У цій же війні брало участь багато українців у лавах "дивізії С.С. Галичина" молоді й людей середнього віку, які вступили до неї добровільно, вірячи, що роблять це для добра України. Ми вправі поставити питання: чи є яка різниця між ними і тими, хто бився в лавах УПА?

Різниця є і то дуже велика, але НЕ МІЖ ВОЯКАМИ, А МІЖ "ПРОВОДОМ", бо вояки і в УПА і в дивізії несли своє життя на вівтар України.

Головніші хиби проводу /які були в основному хибами "ґрунту", оточення і літературної спадщини, використаних агентами чужих держав/ ОУН і УПА були розглянуті докладно і ми вертатися до них не потребуємо. Але проводу УПА не можемо закинути того, що мусимо закинути "творцям" дивізії. А то закид засадничого характеру і більш ніж поважний. Провідники УПА, запаморочені ідеєю "соборности" і спримітивізованого "волюнтаризму" здебільшого не були здатні збагнути, що вони допомагають найгіршому історичному ворогові українського народу москалям тоді, як "творці" дивізії прекрасно знали, що німці не є нашими приятелями, тільки ворогами, знали, що Німеччина програла війну і надходить її упадок, знали, що німці, як потопаючий хапається за соломинку, так хапалися за кожну живу, здатну битися людину, щоб спробувати затримати неминучий упадок і що навіть в такій потребі не хотіли дати нічого Україні за кров її синів, Були ТАКИМИ ПАДЛЮКАМИ ЗАПРОДАНЦЯМИ, що СВІДОМО, з ЕГОІСТИЧНИХ ПРИЧИН, ЗРАДИЛИ ІНТЕРЕСИ СВОГО НАРОДУ І ЗАПРОДАЛИ, ЯК ЮДА ХРИСТА, КРОВ, ЖИТТЯ І ДОБРЕ ІМ'Я СОТЕНЬ УКРАЇНЦІВ, ПАДАЮЧОМУ ВОРОГОВІ, ЯКІ СТАВАЛИ ОРГАНІЧНОЮ ЧАСТИНОЮ РОЗБИТОЇ ВОРОЖОЇ АРМІЇ.

ЦЕ ПІДЛІСТЬ, ТАКА, що БІЛЬШОЇ ГОДІ СОБІ УЯВИТИ.

Але, повторюємо, вояки на тому не розумілися і не заслуговують на догану, а український нарід, який родить героїв - не заслуговує на вимирання, але врятуватися від нього він може лише тоді, коли буде пророблена велика праця, про яку буде далі мова.

Ми повинні собі усвідомити, що страшна відповідальність упаде на тих, хто не отямиться, не зревідує, покінчивши цілковито з "соборництвом", своїх поглядів, не перестане бути забавкою в руках "децидентів" і пятикольонників.

Самозрозуміло, що мусимо перестати вірити, як малі діти кожній вигадці, якою намагаються вони підвищити авторитет відомих москвофілів, таких як хоч би не раз уже згадуваний М. Грушевський, щоб потім використовувати для ширення москвофільства їхні писання. Ось приклад, як це робиться. Читаємо:

"Величезний авторитет М. Грушевського, як серед найвищих шарів українського народу так і в урядових колах /більшевицьких/ давав йому необмежені можливості легальної наукової праці... Мав належну можливість вимагати від українського сов. уряду додержання взятих на себе зобов'язань... десятки тисяч патріотів-культурників... прикриваючися його авторитетом, максимально користали майже протягом десяти років легальні можливості боротьби за українську культуру". /Париж, Секретар УРДП - Підгідо./

А в дійсності: "Уряд не допоміг йому влаштуватися хоч саяк-так у вигідному мешканні. Він довго не мав окремої кімнати для своєї праці - нарешті дістав маленький покоїк 29.III.1926." Це подала людина, яка з ним листувалася.

Найвищий час, крайня пора використати "антракт" між війнами для солідного опрацювання ряду питань ідеологічних, ревідуючи утерті погляди і усуваючи все, що перечить інтересам української нації, справжньому націоналізмові і робити то не гонячися за "продукцією" та "зробленням вражіння", а сумлінно перевіряючи всяке твердження, кожну цитату і, звичайно, мають бути цілковито вирвані "з корінням" усі сліди "провансальства", що ширилося під назвою "соборництва". Це не значить, що ми заздалегідь повинні зрікатися хоч би одного метра української землі, а значить, що ми повинні усвідомити собі, що без цілковитої, справжньої самостійности, без цілковитого зірвання з Московщиною і опанованими москалями ідеологічно країнами, чекає український нарід цілковите знищення.

Ми мусимо бути приготовані на те, що підчас рішучої боротьби, москалі спробують /як у 1919 році/ розколоти клином "соборництва" єдину, міцну як моноліт українську націю на взаємно себе поборюючих "самостійників" і "соборників". Тим способом зліквідували москалі в добу "руїни" козацьку державу. Справжній націоналізм, як писав Міхновський, є страшною силою і москалі це знають.

Ми ще й ще повинні згадувати Гарібальді, який без вагання зрікся Ніцци для Італії і коли б італійці мали його відвагу і патріотизм - з певністю вже знова б мали Ніццу. Кордони, подібно гумі, розтягаються і скорочуються в залежності від сили, мудрости і відваги нації. А виявити ці властивості може лише вільна державна нація.

Бє 12-та година! Крайня пора знайти серед "орг. націоналістів" і поза ними усунутих в тінь "вістниківців" одностудців, вірних націоналізмові, знаючих і вмючих думати над прочитаним. Нехай їх буде жменька, але її можна стиснути в сталевий кулак.

Їх жде велетенська і вдячна праця на яку вони не дигитимуться як на "уділяння" за яке їм треба дякувати, а як на "песій обов'язок", від якого їх може звільнити лише смерть! Їх чекає праця Геркулеса: очистка "Авгієвих стаєнь" від москвофільського гною.

Що це не легка справа можемо бачити на прикладі Сидора-Чарторийського. Він вирішив перевидавати тільки вільну від впливів п'ятиколонників літературу. Для визначення, що треба перевидавати взяв неправильний критерій - час. Наслідки були такі: перевидав брехливо пропагандивну антинаціоналістичну книжку Христюка "Матеріали до історії української революції", а також Назарукову "Роксолану". Знайшлися і такі мудрагелі, що гаряче заохочували дівчат-українок читати її і вчитися, якими мають бути. Раз це твір красногого письменства - то автора може не зобов'язувати історична правда, але все ж міг вибрати якусь іншу жінку, а не втілення злочинности /зрадниця, відступниця, вбивниця, інтригантка, яка примусила султана вбити власноручно рідного сина лише від іншої матері/, але основна ідея твору така, що в догоду політичній ідеї, яка заімпонувала, можна зрадити свій нарід, батьківщину і релігію і... бути зразком для дівчат і жінок емігранток, які і без того за одяги, комфорт і ледарювання зрікаються своєї мови, одружуються з чужинцями, зраджують свій нарід і розбещують нащадків. І цього мають вчитися доньки емігрантів?

А ось знову чрму вчить нью йоркський "Вісник", використовуючи послуги хамелеона-Маланюка:

"Коли читаєш де-які, хай Бог простить, "критичні" вправи над могилами Хвильового, Підмогильного, М. Куліша, мимовільно згадуєш ті "чорнильні душі" з передмови Шевченка до другого "Кобзаря". Якийсь блюзнірський гопак на цвинтарі... " і далі в тому ж дусі! Пересічний читач, не обізнаний з діяльністю і писаннями названих справді "чорнильною" продажною душею осіб, не запитає: чим же є така писанина запродаця, що вдає побожну покору над могилою того, хто домагався на процесі СВУ смертної кари для обвинувачених і за те, тоді коли вмирали на півдні України мільйони українців від штучного голоду, над їх трупами спокійно годував одержуванім приділом п'ять мисливських собак? Чим є ширення пошани до тих, хто разом із Скрипником несуть відповідальність за сотні тисяч закатованих українців? Наведене не є передруком з "Укр. Рад. Енциклопедії" в якій також названі ті осібняки і подані про них інформації так, щоб не перешкоджали Маланюкам так писати. Наведене відписане з 9 числа "Вісника" за 1955 рік стор. 5, з "Нотаток" М. які так подобалися п'ятиколонникам, що знайшлись кошти на видання їх, убгавши в два грубезних томи.

Пора примусити "зняти маски" видавців такої "літератури" і усунути їх, під загрозою, вразі дальшої співпраці з ними, співвідповідальності за знищення українського народу москалями.

Пора пригадати заповіді Міхновського, який вчив: "неневидь ворогів України" і "зневажай перевертнів-відступників".

Та поки-що панюється москвофільство і глибше запускає коріння та робить невразливими на всі московські злочини.

І чи ж можемо дивуватися тому, що коли в кінці літа 1939 року рушили московські війська, щоб окупувати Галичину - сільське населення тої ж Тернопільщини спішно будувало з дерев тріумфальні брами, прикрашені червоними прапорами і квітами, щоб коло них зустрічати хлібом-сіллю окупантів? - Чи ж можемо дивуватися тому, що від того москвофільства не вилікували трупи тисяч закатованих в тому ж і наступному році? - чи можемо дивуватися тому, що десятки тисяч засланих і розстріляних українців Галичини не перешкодили Мартинцю хвалитися "монополем", який мали "орг. націоналісти" в ширенні антисамостійницького "соборництва", а Я.З. Пеленському

тріумфувати і, тріумфуючи, написати в 1958 році /1/ "соборність хоч і частково, в ході політичних потягнень большевиків, є таки в основному здійснена"? - Чи не нагадує п. Пеленський маленької дитини, яка розбивши дорогу вазу, радісно всміхнувшись, показує на черепки і весело вигукує: "нема! нема!"

Чи можемо дивуватися тому, що далі мріють "орг. націоналісти" про перебування в складі того ж ССРСР, тільки під іншою назвою, і вірять провокаторам, які заохочують до пропагування "збройної боротьби" у спілці з москалями з метою встановлення іншого режиму? Чи можна дивуватися тому, що москалі, по невдалій спробі накинути полякам Берута і Рокосовського не пробували включити Польщу до ССРСР і що причиною того є, що серед творів польського письменства не можна знайти такого, який би приписував якомусь визначному польському патріотові думку, що вбити навіть на війні москаля є "смертним гріхом".

Дивуватися тому не можемо, навпаки, було б дивним коли б на тому ґрунті зміг би вирости й розвинутися український націоналізм!

З огляду на все сказане, ставимо ясно питання: чи можливий ще рятунок і, що треба робити, щоб врятувати український нарід?

Рятунок, звичайно, можливий. Чеське відродження започаткувало п'ять осіб, з яких двоє не вміли говорити по чеськи. Але треба не "уділятися", живучи для себе і своїх дітей, а для свого народу і весь вільний від кінцевого заробітку час віддати йому щиро і охоче.

Ольжич мав рацію пишучи: "Держава не твориться в будуччині, держава будується нині" і лише далі помилився, уважаючи, що для цього потрібно лише відваги і незламних характерів. Безперечно вони необхідні, але не менше значіння, тільки таке ж /коли не більше/ має розум поєднаний із знанням. Донцов на це звертав увагу, пишучи: "Безглуздом є чин, хоч би як героїчний не кермований ЯСНОЮ ідеєю, непримиренною і продуманою до деталей".

Коли б українська еміграція розуміла жакливе, розідаюче діяння москвофільського "українознавства", коментованого і підсилюваного москалями і москвофілами, то використала б своє перебування на еміграції для широко закрової протидії. За майже 35 років можна було просіяти крізь націоналістичне сито усе дотеперішнє "українознавство" і літературу і все що шкідливе виключити без жалю, наклавши на нього "табу", те, що можна лишити, зясувавши в передмовах і примітках помилки авторів, видати в цілій дешевій серії так унешкідливлених видань. Самозрозуміло в тексті творів

недопустимі найменші зміни, як з поваги до авторів, так і щоб досягнути бажані наслідки, усвідомлюючи читачів такої серії. Микола Садовський зробив нам величезну шкоду зфальшувавши при перекладі основну ідею цього твору, а тим самим і погляди автора. Гоголів "Тарас Бульба", перед смертю на вогнищі крикнув: "стривайте, прийде час, дізнастесь ви, що то є православна руська /"російська"/ віра. Вже й тепер чують далекі і близькі народи: підіймається з руської землі свій цар і не буде в світі сили, яка б не скорилась йому".

Садовський своїм "перекладом" дав змогу авторам газетних статей із карєровича-зрадника, що виступав як пропагатор московського імперіялізму, московського "православ'я" і "малоросіянства" робити українця звичайно такого як Гребінка, Основ'яненка, чи Банташ-Каменський. Тимчасом коли б напр. трильоґія Лепкого була перевидана з належними примітками в яких би з'ясовувалися історичні помилки на кожній сторінці, і на тій же сторінці, в тій примітці дуже коротко подана історична правда - трильоґія перестала б бути шкідливою книжкою. "Захара Беркута" треба б було перевидати із вступом, в якому з'ясовано було б що І. Франко, коли то писав, ще перебував під згубним впливом М. Драгоманова і тому єдиний послідовний ворог татар - король Данило, спотворений всупереч історичній правді. З подібними ж коментарями могла б бути перевидана "Чорна рада". Значіння правильних коментарів, українські освічені кола, завдяки своєму анальфабетизму в справах українознавства, нажалі, не розуміють.

Дуже повчальною під цим оглядом є справа з творчістю Лесі Українки. Ще Зеров написав, що Лесю Українку відкрив своєю "Поеткою українського пісорджимента" Донцов. Ми знаємо, що Зеров не був одностороннім Донцовим, але не вагався написати правду. Але цей чудовий огляд її творчості має одну хибу, яку зараз же використали москвофіли. Донцов сконцентрував усю увагу на творах поетки з періоду коли вона визволилася з під впливу Драгоманова після довгої внутрішньої боротьби. Донцов не підкреслював "хронологічний" момент і москвофіли стали приписувати Донцову "тенденційність", заперечуючи сказане Донцовим на підставі цитат з дитячих і молодечих творів. Це таке ж мудре, як спроба означити мистецький смак члена Академії Мистецтв, визначного маляра Т. Шевченка на підставі того, що він, будучи ще панським "козачком", копіював огидні мазовидла, які прикрашали стіни шинків, або робити :

його приклонником Сковороди тому, що він ще малим хлопчиком переписував його писання, а промовчувати, що дорослим, уже на заслання, в своїх творах зве Сковороду "ідіотом", а його писання "безтолковими" /"Близнята"/.

Москвофіл-драгоманівець - В.Дорошенко у своїй "Шевченковій криниці" подає переклад у якому названо писання Сковороди "недоладними", а окреслення "ідіот" зникло без сліду. Тому треба перевидати ряд творів старих авторів, але з належними передмовами і примітками.

"Роберта Брюса" треба доповнити історичними даними, бо то драгоманівська вигадка ніби всі шотландські лицарі перейшли на англійську службу.

Ще більш заслуговує на увагу справа з "Бояриною" Лесі Українки. Було до революції, а також поза межами московської імперії кілька видань "Боярині" без жодних передмов і пояснень. Потім на окупованій москалями частині України вийшло два кількатомових видання її творів у яких до кожного більшого твору додано було передмову, яка інспірувала читачам незгідні з твором і поглядами Л.Українки пояснення. Було "пояснення" і до "Боярині". Це, надзвичайно шкідливе видання було повторене без жодних змін /з власної волі/ двічі: один раз перед самою війною Кубійовичем у Львові і вдруге Тищенком у Нью Йорку. Коли ж появилася критичний нарис Задеснянського "Від угодовства до національної зради", опертий на докладний аналізі твору, москалі побачили, що даліше фальшовання ідеї твору не матиме успіху і з нового десятитомового видання її творів цей твір зник.

Сидір-Чарторийський знаючи про те, видав "Боярину", але не додав згаданого нарису, який міг передрукувати хоча б з лондонського "Визвольного Шляху" без згоди автора, як то зробив згаданий журнал. З того випливає, що видавець не розуміє значіння пояснень, які відразу читач може перевірити.

Щоб рятувати український нарід мусимо утворити організацію нечисленну, але справді націоналістичну, недопустивши ні п'ятиколонників, ні "дисидентів", словом - жодних замаскованих ворогів українського націоналізму. Такі книжки, як "Історія України" Меншової та "Холмського", "Мазепа та його доба" Оглобліна, писання Мартинця та Мірчука, Блохіна, "Історія Русов", фальшований "Син України", "Світ і ми" Білинського, "Призначення українців" Ільницького і ряд інших, в тому і "Енцикл. Українознавства" мусять бути беззастережно знищені і пояснено чому вони шкідливі. Як це зробити? - А як на домагання Шевельова знищено було видану НТШ працю з антропології Єндика, як було знищено перше видання

праці Герасимовича "Голод на Україні"? Коли в 1910 році вийшла в польській мові праця Липінського "Z dziejow Ukrainy" поляки викупили її і знищили. На це можуть завважити: а де взяти на те все гроші? На це можемо відповісти, а де взяли гроші українські лікарі, з яких 90% є анальфабетами в питаннях українознавства, на те, щоб замість видавати праці з тих ділянок медицини, в яких є спеціалістами, закуповувати советофільську антиукраїнську "Енцикл. Українознавства" /англомовну/ і розсилати її безплатно американським політикам? Де взяла еміграція кілька мільйонів доларів на фінансування антиукраїнської гарвардської "катедри українознавства"? Справа не в грошах, а в людях, їхньому знанню й розумі та охоті до праці для свого народу.

Людей остільки освічених і розумних, щоб були спроможні напр. зясувати помилковість опису поступовання короля Данила і всіх бояр у "Захарі Беркуті", або вказати історичну неправильність опису ряду епізодів, які в супереч волі Лепкого дісталися до трільогії і викривили дійсність - знайти можна. Але то не будуть люди, які вже себе показали, як "гохштаплерів", які замість простудіювати і продумати та перевірити все, що торкається обраної теми, нашвидку використовують те, що під руки навинеться, а потім, потрапивши у "сліпий кут", свідомо фальшують цитованих авторів, як то зробив з С.Рудницьким і іншими Шанковський. Конечну працю для оздоровлення нашої спадщини можуть виконати люди свідомі ваги завдання, які не шкодуючи свого часу, думатимуть про врятування свого народу і працюватимуть для нього, а не про те, щоб самому стати відомим. При тому мусять пам'ятати, що всяка брехня "короткі ноги має"!

Справа у величезній відповідальності і перед своєю нацією і перед історією, яка тяжить на еміграції, в усвідомленню конечності основної ревізії всієї спадщини і зрозумінні того, що

"Бе 12-та година!"

УВАГА !

П Р И М І Т К И

Далі дві надзвичайно важливі примітки з документальними даними, які сучасному читачеві невідомі, а з'ясовують малозрозумілі події.

Просимо ласкаво читачів зробити "відсилки" на маргінесах сторінок до яких вони стосуються, перед читанням книжки щоб кожен прочитати своєчасно на належному місці.

Примітка Ч.І :

до стор. 34 (рядок 9 з долини)
і до стор. 46 (рядок 6 з долини)

Поразка з неімовірно важкими, майже "критичними" наслідками в роках 1917 - 21, якої боявся великий український патріот - М.Міхновський і передбачав та остерігав Донцов, буде незрозумілою без того, що даліпода-
но.

Міхновський ще у 1900 році, передбачаючи події, які наближалися, сказав: "МИ В ОСАТНЄ ВИХОДИМО НА ІСТОРИЧ-
НУ АРЕНУ І АБО ПОВОРЕМО, АБО ВМРЕМО..." ("Самостійна Україна", вид. 1917 року, Вецляр, ст. 24).

Коли б "побороли" - було б тепер українців понад 110 мн., а так маємо лише коло 25 мн., хоча в 1914 році було в українців (а не мешканців України) 38.737.000, або 71,7% населення нашої етнографічної території. Тепер не творять і 46% населення тої ж території.

Звичайно, окупанти розуміють, що усвідомлення того грізного стану могло б ще розбудити ще ту "страшну силу", якою є націоналізм і тому надзвичайно дбайливо ховають справжній сан. У цьому році Центральне Статистичне Управління УССР, впеоше видаючи московською мовою, а не українською, "короткий статистичний довідник: "Українская ССР в цифрах в 1978 году" на 134 сторінках не знайшла місця щоб подати не число мешканців УССР, а число українців!

Донцов від 1913 року попереджав про неухильність боротьби з москалями, а в 1920 році остерігав перед наслідками висування на перше місце ідеї "соборництва" і продовжував це робити між двома війнами і аж до своєї смерті продовжував це робити.

Ми вже звертали увагу на небриґадність засобів уживаних ворогами українського націоналізму для його поборювання і до вже сказаного мусимо додати, що і ціла "схема" є лише плягіятом з брошурки "Самостійна Україна", виданої у Вецлярі, яку, як це признають і Мартинець і Мірчук, випадково знайшов Охримович, працюючи над упорядкуванням української львівської книгобірні... Ні він, ні його приятелі не звернули уваги на те, що брошурка складалася з двох, взаємно себе виключаючих частин, що належали різним авторам: українському націоналістові Міхновському і воргові націоналізму - Скоропис-Йолтуховському. Цей останній, а за ним і Мартинець, Мірчук та інші "історики" т.зв. "організованого націоналізму" намагалися представити себе єдиними наступниками Міхновського, використовуючи анальфабетизм молоді яка навіть у загальних рисах не знала подій, що відбувалися на Україні всього яких 5 років тому (Мірчук на стор. 60 пише: "Охримович знайшов "Самостійну Україну" призабутого тоді Міхновського"). Призабути можна те, що знаєш,

але не те чого не знав ніколи. Історики наших "організаціоналістів" того не знали, чого доказом є вміщена в праці Мірчука фотографія Міхновського під якою написано, ніби він був "замордований чекістами". Що більше! Мірчук навіть про штучний голод 1921 - 1922 року не знав нічого крім тої пізнішої вигадки москалів, яку вони ширять.

На загаданій брошурці не було прізвища автора, але Охримович, як тверить Мірчук, довідався його і "розшукав інші писання Міхновського".

Взагалі ж події, які відбувалися в роках 1917 - 1921 історикам і більшості членів ОУН відомі лише з тих вигадок, якими намагаються злочинці закрити свої злочини. Справжній перебіг подій, базований на численних документальних даних поданий в працях Млиновецького, а окремі епізоди, що спростовують ті вигадки можна знайти у Д. Дорошенка, Войнаренка, Кедровського і де-кого з інших авторів. Справжній перебіг був поданий в праці Млиновецького опублікованій ще в 1951 році, а потім в іншій його праці (у 1971 - 1973 р.) подано було величезну кількість документальних даних, які з'ясовують справжні причини катастрофи. Брежнєв не допоможе зробити зі злочинців героїв. Це тим більше, що калькулятори і неучи не зможуть цілковито відіграти думати всіх, а це кінче, коли будемо однаково трактувати, як "героїв" людей до себе взаємно поборювали (Петлюру і Скоропадського, Винниченка і Петлюру, Грушевського і Коновальця і т.д.).

Факт лишається фактом, що перебувавши в тих же умовах, що й Україна, балтійські держави, Фінляндія і Польща, менші за Україну, все ж між двома війнами жили вільним життям, більше того - коли б не "діяльність" наших злочинців-патріотів московських, могли б і нині жити вільним життям, а Московщина не стала б світовою потугою.

Отже актуальним є не дурення власного народу, а правильна відповідь на питання: чому Україна не здобула самостійності, бо без правильної відповіді на це питання - порятунку не буде. Ця відповідь тим більше потрібна, що без неї незрозумілою є ані діяльність Брацтва Самостійників, ані чому їх було так мало, ані чому всі зусилля останніх в справі створення української армії дали такі марні наслідки (для оборони столиці перед бандами москалів керованих Муравйовим могли зібрати українці не цілих три тисячі!)

В першу чергу мусимо з'ясувати просту істину, яку не приймає на увагу молоде покоління власне завдяки незнанню правди про ті часи і все, що було.

Пригнічуюча більшість т.зв. "українських діячів" була в дійсності московськими патріотами. Згоджуються що до

того незалежно один від одного український соціал-демократ Зеров і український націоналіст - Донцов і український історик - М.Грушевський. У попередніх томах цієї праці були подані способи якими державні нації асимілюють тих хто потрапив під їх владу, а у першому томі "Визвольних змагань" на стор. 34 - 39 докладніше з'ясоване, як люди, що стали дбати лише про себе, поєднують свій московський патріотизм із різними провінційними уподобаннями. Пануюча нація потребує щоб панувати над поневоленим народом певної кількості прислужників-зрадників і тому толерує етнічні зацікавлення. Інша справа з самотійниками. Вони - запеклі вороги пануючої нації, вороги небезпечні і той хто є самотійником (активним) знає що йому загрожує люта кара. Таких людей кожен поневолений нарід серед освіченої верстви має відносно мало. Але вони є тою іскрою від якої кожної хвилини може початися пожежа національної революції і тоді інертний нарід стає страшною силою, бо він "у гніві", бо усвідомив, що його існування загрожене і єдиним порятунком є боротьба і перемога. Для того потрібні: добре опрацьована ідеологія і власна збройна сила. Добре опрацьованої всеохоплюючої літератури (а це вимагає часу і знання) ми не мали. Армії рівно ж не мали. Члени Б.С., коли почалася в Московщині не нами викликана революція, напружували всі сили щоб творити "самочинні" полки. Автономісти ж добивалися з konieczности (бо полки виникали проти їх волі) "українізації" спеціально намічених московською владою військових з'єднань московської армії, які мали битися щоб здобути москалям перемогу. При творенні "самочинних" полків натикалися самотійники на страшну перешкоду - брак старшин. Коли старшина відмовивши послух військовій владі йшов до такого полку - він автоматично переставав одержувати платню від московського уряду, УЦР не була ще жодною владою і не хотіла ані мати армію, ані державу. Таким чином старшина "самочинного" полку ставав "дезертиром" і не мав за що жити. Москалі лише тому його не арештовували, що революція розхитала весь державний апарат, а до того вони боялися розділити нарід. Тому напр. полк ім. Дорошенка, який швидко досягнув 3.000, мав такий склад команди: на чолі - сотник (у дійсності лише поручник) Павленко, обов'язки старшин виконували: бувший військовий урядовець Веремієнко, самотійник - урядовець державного телеграфу Летушко, приєднався трохи пізніше сотник Храневич і поручник Плекач. В Від самого початку політичне виховання полку і названих "старшин" та підтримка на душі і спрямовання належало "братчикові" приділеному для цього від моменту, як вдалося зібрати два десятки вояків і прихилити до ідеї творення полку для боротьби з москалями.

12 квітня за новим стилем (30 березня за старим) вояки

зорганізувалися в полк і без згоди московської влади зайняли будинок, в якому було кілька видужавших воєнів і перетворили його в касарню.

Богданівськ-й полк рівнож був зорганізований самостійниками і поки не був легалізований - його командантом був сотник Путник-Гребенюк, що мав для допомоги лише 5 старшин в ранзі поручників. Але тому, що він був у Києві і муляв очі як москалям так і нашим автономістам, для нього зроблено виняток з тим щоб він негайно забрався на московсько-німецький фронт. Він був злегалізований першого травня. "Україн. Військовий Генер. Комітет" негайно ж усунув старшин-самостійників, а призначив його комендантом полковника Капкана. Зараз же знайшлося ко-30 старшин-москвофілів, які й почали "виховувати".

І ось тоді винесена була під впливом нових старшин постанова, в яку була включена така ганебна ухвала (наводимо дослівно):

"Привітати всеславну російську армію в рядах якої українці протягом сотень літ своєю кров'ю скропили і освятили братній нерозривний союз з Великою Росією, яка своїми грудьми здобув свободу для всіх народів всесоюзної федерації."

Як бачимо наведене не ріжнється ані від "Історії Малай Росії" "Бантис-Каменського", ані від Костомарових "Книг Битія", ані від писань Оглобліна.

Тепер порівняймо становиме задекляроване "богданівцями" і поступовання Звенигородського Вільного Козацтва і тих селян, яких не спромоглися розкласти наші автономісти. Вправді губерніяльні комісари УЦР домагалися на своєму зїзді негайного скасування і роззброєння Вільного козацтва. Тимчасом самостійники унеможливили розклад Звенигородського Вільного Козацтва, яке незабаром поставило такий спротив московським військам, що Муравйов у своєму інтерв'ю в "Ізвестіях" мусив визнати, що він не тільки не зміг опанувати територію зайнятих Вільним Козацтвом Звенигородщини, але Вільне Козацтво само перейшло до наступу і спричинило москалям поважні втрати. Але солдат Білик на військовому зїзді казав: "хвилина велика і нам непростять наші діти і внуки коли ми її промарнуємо". І це не були лише слова. В липні він брав активну участь у захопленні Києва, неправильно "охрещеного" нашими автономістами "виступом полуботківців", був арештований завдяки зрадникам-автономістам і керованим ними богданівцями і вбитий по дорозі до в'язниці. Отаман одного з відділів Вільного Козацтва - дід Шаповал, який не раз на військових зїздах закликав до боротьби, коли звенигородці першими збойно виступили проти втручання німців в українські справи, казав: "зметемо всю кацапню, не оборонять і німці" і по кількадеన్నిх боях взяли в полон коло 1000 німецьких солдатів і 41 німецького офіцера. Командував

тим повстанням надзвичайно відважний старшина Левко Шевченко, який коли надійшли нові німецьки війська наказав Вільним Козакам, поховавши зброю, протягом ночі зникнути, вранці, вийшов апокіjno на вулицю і дав змогу німцям себе арештувати. Пробув він у німецькому арешті аж до капітуляції Скоропадського. Коли запанувала Директорія і він опинився на волі, автономісти-москвофіли, скористалися фальшивим доносом і немилого московським "холуям" українського патріота, без суду, ведучи до в'язниці - зас.

Хто хоче знати, як на догоду москалям автономісти унеможливляли створення української армії, нехай прочитає книжку ворога самостійників, члена Укр. Військ. Генеральн. Комітета, , пізніше Гол. Держ. Інспек. Армії УНР Кедровського "1917 рік" (має понад 300 стор., видана в США, де пізніше Кедровський був редактором "Свободи".)

Але вертаймося до весни 1917 року. Дальші події вказують, що "богданівці" під впливом своїх старшин пішли шляхом зради.

1917 рік був часом "мітингів", які виникали не лише планоно, але й цілком стихійно, де трапилося. Суперечка між двома-трьома особами де-коли притягала пів сотні, а то й більше учасників. Організовані мітинги збирали часом і по пару тисяч. На вояків обох полків ("доршенківського" і "богданівського" намагалися вплинути "автономісти" запевняючи вояків, що вони справді боронитимуть Україну боронячи "революцію", якій загрожують німці, а для того ідучи на фронт. До Чернигова приїздив з цією метою від У.В. Г.К. поручник Селецький і до того ж намовляв лише інакше мотивуючи пізніший большевицький воєнний нарок - Юрко Коцюбинський. З боку самостійників крім уже згаданого "братчика" приїздив з Києва, спеціально викликаний - Міхновський, бо на масу завжди матиме більший вплив прибувши із столиці відомий зі своїх виступів голова Військового Клубу, аніж "свій", якого бачиться щодня. Мало своє значіння і те, що полк був не легалізований і керований був не московськими патріотами, а самостійниками. Цей же полк мав першу збройну сутичку зі стаціонавною в Чернигові Вороніжською дружиною (запасною). Вбитих не було, лише кілька ранених, але "доршенкіці" здобули кілька руниць.

У критичних днях липня 1917 року автономісти, яких правильно назвав їхній голова - М. Грушевський "московськими холуями", зрадили Україну, допомогли москалям знову стати панамі в українській столиці і унеможливити підготоване повстання. Жоден нарід не простив би

такого злочину за який Україна заплатила десятками мільйонів жертв. Історики ж т.зв. "організованих націоналістів" про те нічого не знали і не цікавилися тим, як і іншими важливими подіями. Мартинець напр. у своїй книжці "Від УВО до ОУН" переповнений вигадками на стор. 299 зробив Міхновського організатором повстання, яке не вдалося тому, що він його вислав на фронт, не журячися ані тим, що Міхновського прийнято в число членів Брацтва Самостійників у переддень повстання, ані тим, що він не був його організатором, ані навіть тим, що автономісти, уважаючи, як і Мартинець, його організатором, щойно після повстання подбали щоб москалі його вислали "на фронт"

Коли б "історики" наших "орг. націоналістів" поцікавилися тим, що діялося то вони б зрозуміли всю слушність твердження М. Грушевського, що він і його однодумці-помішники були так довго московськими рабами, що звикли до того, що москалі їм не шкодували ляпасів і уважали такий стан нормальним

Ганебна ж "заява" богданівців, підсунута старшинами-москвофілами свідчить, що рабам не треба ані "Сталіна", ані "сжовщини" для їх складання!

Чи могли раби не зрадити України? - Відповідь знаходимо в уже нами цитованій "Жаїрі" Ольги Мак, в авторстві якої, на жаль, є поважні причини сумніватися.

Коли ми порівняємо з "Жаїрою" напр. ганебну статтю Ольги Мак "Вірні заповітові", опубліковану в часопису "Батьківщина" (число 5, за 1971 рік), яку могла написати лише справжня рабіня і підлабузниця, то мусимо поставити під знак запитання авторство "Жаїри". Тим більше, що згадана стаття не лише виявляє нерозуміння творів Шевченка, але й який хаос панує в голові авторки та бажання зєднати прихильність усіх.

Великий німецький "культурник" - Йоган Фіхте в своїх "Промовах до німецького народу" написав уже цитовані нами слова, які в данному випадкові слід нагадати: "Яка ж може бути література у народу без політичної самостійності?... автор хоче впливати на життя тих хто його творить... як-що він цього не хоче тоді вся його творчість є порожньою балаканиною для подразнювання ледачих ушей." До цих слів слід додати поправку: трапляються виняткові обставини, за яких мусять окремі виняткові люди, генії і патіоти писати мовою недержавного в той мент народу, з метою вплинути на нього, збудити злетаргу і спонукати "творити" життя. До таких у нас належить справжній Шевченко і справжня Леся Українка. Але до подібних творів слід зарахувати і "Жаїру", яка проскочила крізь "вушко" московської "цензури", що істнує і на еміграції, як фантастичний пригодницький роман, названий для більшого збаламучення "історичним романом."

Аналіза мови твору, хоча мова сама по собі не дає відповіді на питання авторства, але і вона стверджує, що авторів було не менше двох і є сліди втручання "редактора". Один із авторів не раз повторює ті ж самі типові для наддніпрянської інтелігенції советського хову слова, другі типові для наддністрянця польонізма цілком незрозумілі для наддніпрянця і старі галицькі москалізми.

Вже у "Гступі" висловлена правильна думка: "Твори великих мистців є безсмертними й ніколи не втрачають актуальності". А перед цим речення, яке з'ясовує на кого має впливати цей твір, бо читаємо, що він з одного боку має заохотити читача "до проведення деяких порівнянь між давно минулим і сучасним... між відданими рабами віджилої старовини й сучасними сторонниками ідеї мирного співжиття давуна і сарни."

Серед справжніх націоналістів таких немає, а по прочитанню твору в якому блискуче з'ясовано чим є духове рабство, знаходимо в другому томі розв'язку такого кінцевого бажання автора: "щоб ідея роману перестаріла, а сама книжка не знайшла б аналогії в подіях нової ери." Коли ж це настане? Тоді коли серед нашого народу не буде "Жаїр". І автори бажали б щоб так сталося - тоді твір стане зайвим.

Треба на початку звернути увагу на неправильне означення "племена" замість "народи" і вказування на брак єдності між ними. Тим часом ціла всесвітня історія - це історія воєн народів білої раси між собою, народів часто ближче споріднених за різні індіанські "племена". Завойовники завжди намагалися шляхом "союзів" ослабити опір народів, що заселяли землю, яку вони хотіли загартувати. Глибока правда є в словах Юлія Цезаря "не римські легіони, тільки Юлій Цезар здобув Галію". Чи сучасні французи не є расово ближчі до німців, як до галів? Чи білі завойовники південної Америки не воювали між собою: португальці, іспанці, німці, французи і голландці? "Культуртрегерство" - тут ні при чому і ні при чому істинування організованої держави. Інкі мали організовану державу і хіба не іспанці позвозили всі книжки інків і не спалили їх?

Щоб ще більше збаламутити читачів Б. Стебельський на обкладинці освічену і виховану не гірше від рабовласників красуню Жаїру намалював як огидну дикунку і таким же огидним дикуном змалював високоосвіченого, ідейного патріота й ідеаліста - вождя повстання.

На початку спинимось коротко (докладніше - далі) над постаттю Фрейя Жоакіня. Ми вже його порівняли з Драгомановим, а тепер ще можемо знайти спільні риси у нього і Мецената, Прокуратора і Префекта. Їх розмова надто нагадує розмову в хаті Габрієля де Лара між

його численними гістьми і фрейом Жоакінем на тему політики, рабства і діяльності бандейрантів. Лише Меценат з "Оргії" послуговується мистецтвом, а Жоакінь - релігією, а мета - одна. Жоакінь осуджує рабство і діяльність бандейрантів, але поза його ліберальними фразами і логічними аргументами в окремі моменти визирає правда. Він як і Драгоманов та Меценат проти методів стосованих бандейрантами до індіан, уважаючи стосовані єзуїтами за багато кращі, але мета - та ж. Його опонент - де Лара надає методам стосованим ним і іншими дуже дискретну, невинну форму, кажучи: "Правда бандейранти сильно потурбували єзуїтські редути в Парагваї, але самі знаєте, тепер поза редутами, "бранців" (це б то рабів) тяжко знайти. "А щоб усправедливити своє поступовання додає відоме виправдання всіх загарбників "Тут була пустеля заселена дикунами. Відколи я тут поселився - припинилися кровопролитні війни з племенами каріджо" (стор. 34)

Всесвітня історія знає цей "аргумент" і вживає усталений вираз "римський мир". Гості ж бандейранти і робовласники почали вигукувати також давно відомі слова: "Ми принесли сюди правдиву віру і цивілізацію!" (ст. 33) і, мовляв, "білі" не воюють між собою як індіанці!"

Суперечка ж почалася зі слів одного з гостей, що похвалив надісланих з Еспанії вояків, назвавши їх "героями" і з ненавистю згадав голяндців, які, мовляв, уже 10 років живуть у Пернамбуко, а тепер одержали перемогу над прибувшими еспанцями. Ця звістка викликала вибух ненависти, але Ебано потішив звісткою, що віце-король Бразилії вислав нові війська і ті "роблять з голяндцями остаточні поразки: де лишень пройдуть зі своїми відділами - лишаються самі згарища і трупи". (ст. 30)

До цього слід додати, що, як знаємо, еспанці ненавидять португальців, португальці відплачують тим же, одні і другі - французів, а французи німців і т.д. Напади бандейрантів на єзуїтські редути давали їм змогу забирати в рабство, мирних індіан, що прийняли християнство і привчилися працювати для єзуїтів. За три роки (1628 - 1631) продали бандейранти захоплених у полон понад 60.000 індіан, а біля 15.000 полягло в бою в обороні своєї свободи. Усе, що давав грабунок, уможливлювало бандейрантам з нечуваною розкішю прикрашати в середині свої будинки і в нічому собі не відмовляти. Так, практично виглядала "цивілізація", яку несли загарбники. Самозрозуміло, їхня "цивілізація", враховуючи, що то було сімнадцяте століття і що ті бандейранти знали мало і наукою взагалі не цікавилися, була вона нижча від тої, якою можуть похвалитися більшість наших емігрантів.

Вони вміру як ставали економічно на ноги, набиралися

разом з одягами і біжутерією зовнішньої оглади і під цим оглядом цілком нагадували Ізабелу, Жаїру і "баронівну". Автори уважали потрібним говорячи про Жаїру і її матір - Сабію (рабину) написати: "по матері Жаїра одидичила чисто дикунську пристрасть до ганчірок і блискучих брязкалец до отієї "бужіганґи" за яку мешканці бразилійських пралісів чи африканські мурина часто віддавали всі скарби до власної свободи включно" (ст. 85-86) Виникає питання чим же різнилися від дикунів під цим оглядом "шляхетні сеньоріти" і різняться наші жінки і наші "Жаїри"? Лише ціною суконь плащів і біжутерії на які могли собі дозволити і за відповідну ціну також готові віддати і себе. Адже ж на ст. 128 говориться, що обіцянка подарувати роздражненій баронівні Анні-Марії "шафіровий перстень і шафірові сережки, яких Анна-Марія ще навіть не бачила відразу примирила з суконкою і з зачіскою і навіть з Жануарією. І все було б добре, коли б при самому закінченню туалети на порозі не з'явилася дона Ізабела з касеткою в руках. - "Нема сережок! - Заявила мало не плачучи. - Перстень є, а сережок нема"...

Отже рабиня задовольнялась одержаним старим убранням або разком дешевого намиста, а горда баронівна - шафірами і як далі побачимо, за багатство - готова була продати і саму себе. На ст. 127 це сказано ясно і ясно сказано про "освіту". Щоб не вертатися до справи з освітою наводимо слова господаря, де Лари: "Ви робите собі забавку з неї для себе" сказав до жінки і додав звертаючися до Елеодора - "навіщо індіанці грамота, коли майже поголовно всі наші сусідки не вміють ні читати, ні писати? Та то ж такі жінки зі шляхетських родин"! (ст. 44)

Але, додамо всі ці неписьменні пані вважають себе непомірно вищими за "диких індіанок", які, мовляв, після хрещення навчилися бодай носити одягу і їсти ложкою, чи й далі ходили нагі та жерли сире мясо роздираючи його пазурами" (ст. 111) Перевищували пані індіанок на думку баронівни своїм "аристократизмом", який проявляється перш усього в поведінці, звичаях і мові (ст. 126) На це відповідає дона Ізабела, що тут інакше на це дивляться, що Антоніо глузував з європейських аристократів, які замість сказати "Дайте мені води, кажуть: "Я маю охоту внутрішньо скупатися". І зясовує, що в Бразилії має вагу не титул і квітчаста мова, а багатство, відвага і пов'язані з тим впливи. Баронівна, яка перед тим казала, що їй "милійше буде шлюб зі смертю, як з одним із братів Ебанів" (ст. 125)... починає думати над цією справою і ця біла шляхтянка виявляє готовість продати себе за гроші і роскоші, які вони дають. На ст. 127 подані такі міркування баронівни: "Анна-Марія напевно

вийде заміж за котрогось з Ебанів. За котрого? За того хто буде сильнішим і відважнішим... Анна-Марія тепер знає як вибирати: не буде дивитися ні на вроду ні на витонченість у поведінці, це справді не має значіння! Головне... щоб дав почеси і впливи, щоб дав багатство" (ст.124)

Хіба це не явна продаж себе?

А тепер порівняймо під цим оглядом, етичним цих неписьменних "сенйор" і "сенйоріт" і аристократок зі звичайною індіанкою - Сабією. Вона одружена була з Піруаною (індіаниною) і підчас нападу бандейрантів бігала за чоловіком і кричала "я боюся" і хотіла тому бути з ним разом. Але коли почався бій і почали перемагати вороги і на неї кинувся один з них - прокинувся в ній стихийний націоналізм і вона звалила першого нападника ударом кулаків, підняла з землі випущену кимось з рук важку довбню і почала нею бити ворогів, на яких нападала охоплена люттю. Її оточили; вона ударом звалила двох разом, але втратила рівновагу і на неї накинулася вся зграя нападників і били упавшу, яка по якомусь ударі знепритомніла.

Коли очунала - було по всьому. Нею заопікувався о. Мола і старі жінки. Довкола були трупи і кров, а в ногах у неї мертвонароджена дитина. Дитину вже поховали, а по кількох днях один з ранених сказав, що бачив Піруану поміж бранців. Як лише Сабія могла втриматись на ногах - пішла доганяти бандейру з наміром ділити його долю... рабство. Догнала, знайшла чоловіка і потім дала собі звязати руки і привязати до чоловіка. Порівняймо тепер під оглядом етичним поступовання індіанки і "шляхетної баронівни" Анни-Марії; продажною як звичайна повія "аристократки" і дикої індіанки. Правда, коли по двох роках передчасно народилася у Сабії дитина (без пазурів, без волосся і кволла) нею заопікувалася донна Ізабела, яка опікувалася жінками по злогох, але робила це у великій мірі з нудьги. Дівчинку - охрестила, назвала Жануарією і забрала собі, а у індіанки родилися ще четверо синів, але всі родилися мертвими. Батьки лишилися самі. У Сабії, як і у всіх у кого прокидається стихийний націоналізм, він під впливом лагідного ставлення ворога зник і вона погодилася зі своєю долею рабині. А Піруана дуже поволі доходив до свідомого націоналізму, незважаючи на те, що господар де Лара його собі уподобав, і був до нього дуже ласкавий. Майже свідомим націоналістом стає він по кількох роках і то, що особливо важне, не в наслідок якоїсь прикрости, кари чи знущання, а навпаки! Це - надзвичайно важливе. Він думаючи над баченим і над причиною доброго відношення до себе, думаючи протягом кількох днів, зрозумів, що

Його "люблять", як доброго коня чи молошну козу. Усвідомивши, думав цілими ночами, снів про волю і нарешті усвідомлює собі ясно, що білі "хотять нашої землі і всього що на ній є. Вони хотять усе пожерти. Вони хотять винищити нас, щоб забрати собі все - все, а кого не винищать - змусять працювати на себе... З ними не можна жити в згоді... і коли б" каже він, "плем'я Каріжо проголосило їм війну - не залишилося б ні одного білого.. Це вони поволі вбивають наших дітей!" Ще на початку розмови з жінкою сказав їй: "це краще, що наші сини приходять на світ мертвими" при кінці ж пригадує, що інколи думав, що "було б краще коли б Жаїра не жила".

І ось та безпідставна любов до Жаїри є тою перешкодою, яка не дає йому стати свідомим націоналістом! Для свідомого націоналіста повинно бути бездискусійним, що НА ПЕРШОМУ МІСЦІ - ІНТЕРЕСИ НАЦІЇ, БЕЗЗАСТЕРЕЖНА ЛЮБОВ ДО НАЦІЇ, НА ДРУГОМУ - ДО ТОЇ ЇЇ ЧАСТИНИ ЩО В ДАВНИЙ МОМЕНТ ЖИВЕ, НА ТРЕТЬОМУ (І ТО ЛИШЕ НА СВОЇЙ ВЛАСНІЙ ТЕРИТОРІЇ) - ДО РОДИНИ І ШОЙНО НА ЧЕТВЕРТОМУ - ДО СЕБЕ САМОГО, і втрата дітей і інші деякі обставини були на перешкоді тому, щоб він переборов тваринний інстинкт і досягнув повної націоналістичної свідомості. І справа тут не в освіті. І цю ж проблему з усіма її драматичними нюансами розв'язала відома українська письменниця - Наталена Королева в своїй чудовій новелі - "Мати". І розв'язала її по націоналістичному, бо постать Вірменії, у відповідь на аргумент вірменки (з вищою освітою) "хіба ж не є правом матері подбати, щоб дітям її добре жилося і щоб не були вони об'єктом для глузу чужинців" - відкриває перед її очима берег річки до якої течуть струмки крові замучених вірменів і каже: "з того, що кажеш - правдою є лише, що родилась ти вірменкою, але не жила як вірменка, родинні національні реліквії лежать у тебе в столику, а не зберігаються у дітей, які і від Вірменії і від тебе відвернулися і тому вмерли не як вірменка." Мати падає мертва, а домовласники - ховають її на жидівському цвинтарі, думаючи, що вона - жидівка.

Піруані, приховувана від самого себе любов до Жаїри і слаба надія, що вона ще вернеться до свого народу не дали стати свідомим націоналістом.

Далі в "Жаїрі" розгортаються події так, що власник намагає її відшмагати батогом. Екільки витримає. Сабія благас ласки, а Піруана не витримає і спочатку заступається за дочку. Лише потім, коли Жаїра збунтувалася і побила баронівну, вдруге було заєуджено її на кару батогом екільки витримає. Цим разом Піруана забороняє Сабії просити ласки, а сам каже катові "докинь їй ще від мене, може порозумнішає."

Жаїра під впливом не лише катовання, але й того, що білий, який хотів з нею одружитися, щоб не порушити "чес-ти рабовласника", не пробував її оборонити - запалала ненавистю до білих і цю зненависть (стихийну - стже то "солом'яний погонь") раптом гасить прихід о.Жоакін'я з ліками і...облудю. о.Жоакін'є бачить наскрізь Жаїру і тому говорить їй і багато правди, знаючи, що та правда не вплине на неї. Він їй каже, що людина яка родилась вільною може мати рабську душу і що власне до таких на-гірших рабин'є належить Жаїра і що вона "є зрадниця рі-дної Землі. Тому, каже Жоакін'є, хоча "дон Габрієль є ра-бовласником, одначе, раби його - чужі йому по крові і по рабі, а ти б тримала в рабстві своїх рідних братів і сестер". "Ти скорше признаєшся, що є рабинею, ніж би ма-ла признатися, що ти є індіанкою" На запит Жаїри: "а як же я малаб себе назвати?" відповідає " індіанкою чи гваранкою, але ні в якому разі не бразилійкою. Бразилія - це назва, накинута вашій землі чужинцями і підло ро-робить той хто ховає зраду за назвою "прибраної бать-ківщини"". Звичайно, о.Жоакін'є не лише правду казав, але й поєлугувавсь софізмами щоб убити віру в можливість зміни існуючих відносин. Він свідомо промовчує бороть-бу інків і ацтеків, їх культуру (яку нищили еспанці так, як москалі українську), державну організацію, знищення того еспанцями, які виявили при тому виняткову двулич-ність і недодержання своїх приречень. Але освіта Жаїри була надто слаба, щоб помітити ті софізми. Її прищепле-було лише згладу, а разом з нею і рабовласницьке спри-мання світа, та цілковиту байдужість до своїх батьків і свого народу. Вся її "мораль" міститься в оцих сло-вах: "я жалуватиму рабів, як моя мадріня, даватим завжди стару одержу й солодошітна свята. Потім пожертвую ба-гато золота на Церкву, а за це Бог мене також візьме на небо і буде мені добре і на землі і на небі". Жоакін'є добре знав що з себе уявляє Жаїра і тому до-зволяв собі сказати і не одну правдиву думку. Так нап-риклад він сказав таку святую істину: "між переможцем і переможеним ні рівності ні приятні не може бути."

І коли все попередє сказанє Жаїрі торкається 99% "жаїр"у спідницях і штанях української еміграції, то останнє речення торкається і тих хто перебуває на Ба-тківщині і сподівається, йдучи на компроміс, здобути "приятні переможців", а також торкається тих емігрантів українських, які в ту можливість вірять. (стор. 229 - 244) Жоакін'є знає, що людина з рабською душею ні на що не зважиться і тому стільки правди їй сказав. Сказав і те, що людина, яка живе для себе і тільки для себе негідна волі і нарід, який складається з таких одиниць засуджений на загин. Але і нарід, який, перебуваючи на чужій землі дбає лише про власну родину рівно ж згине і згинуть його нащадки. Націоналіст доти, доки в ярмі його нарід, не сміє на перше місце висувати родину.

Це торкається як еміграції так і тих хто ще живе на рідній землі. Переможений нарід має лише один шлях рятунку - перемогти переможця. Щоб краще з'ясувати долю того хто шукає інших шляхів, Жоакінь розповів їй казочку про тигра і бичка, які склали угоду: бичок що-ночі видавав тигрові одну тварину зі стада, а за те пасся де хотів під охороною тигра. Але одної ночі він вийшов сам і сказав тигрові, що вже немає більше ні одної тварини. Відповідь була: "як то немає? - А ти?" ревноу тигр. Доля бичка - це доля всіх хто хоче зискати ласку ворога."

До казочки о Жоакіня можна додати кілька, на жаль, зовсім не казкових чисел.

- У 1914 році було українців на Україні 36.609.000 (московські урядові джерела подають 35.200.000). У 1920 році згідно з з таблицею Гасенка - Рудницького на основі усталеного у попередніх роках приросту населення вчислено, що в 1964 році має бути українців 100.000.000. При тому ж прирості в 1979 мало б бути не менше 180 млн. Тимчасом український "бичок" видавав московському "тигрові" щоб самому пастися стільки, що в 1978 році лишилося українців (разом із "бичком") тільки 23 млн. і з них коло 5 млн. жінок, а кількість народжень із 44,1 на тисячу впала на 14,8. А природній приріст зменшився до 3,8 на тисячу.

І ось тут слід нагадати собі, що те, що сказав Жоакінь уважали за істину неспотворений драгоманівцями Т. Шевченко, Леся Українка, Наталена Королева, Міхновський, В. Отамановський, "братчики", М. Білинський, Болбочан, Отмарштейн, О. Бесараб, Білас і Данилишин, Ольжич, О. Теліга, Лемик, Дзіндра, Старицька-Черняхівська, І. Луценко, Оскілко, А. Казка, Василь Макух (що 11 травня 1968 року з криком: "Хай живе вільна Україна!" прилюдно спалив себе), Митрополит Липківський, сот. Гарячий, В. Юрченко і тисячі відомих і невідомих самостійників, які життя своє віддали за самостійність України. Еміграційні "жаїри", як і описана в романі, мали гроші (державні і партійні) і тому мали за що видавати брехливі "спомини" та "історії" і робити рекламу злочинцям, промовчуючи імена тих хто життя віддав за самостійність Батьківщини.

У тому ж романі є такий фрагмент: закохана Жаїра даруючи Антоніо торбинку величезної вартости самоцвітів жебрає щоб провів з нею ще тільки одну ніч і сказав їй, що любить її, свідомо того, що то неправда. Антоніо за той скарб згоджується провести з нею одну ніч, "А все ж вона рабіня!" - з нехиттю подумав Антоніо. Могла б зараз не просити, а наказувати і це було б мені далеко приємніше..."

А тепер, згідно з вказівкою автора (у "Вступі") перенесемося думкою знова на Україну і пригадаймо як у першій половині червня 1917 року на великому зїзді "Союза Української Державности" (коло 2500 присутніх) ухвалено

НА ЗІЗДІ УХВАЛЕНО БУЛО БОРОТИСЯ ЗА ЦІЛКОВИТУ САМОСТІЙ-
НІСТЬ УКРАЇНИ І ДЛЯ ЦЬОГО ФОРМУВАТИ "ЯВЧНИМ ПОРЯДКОМ"
УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ. Винесено було ухвалу, яка рішуче засуджу-
вала УІР за москвофільство. Матеріали і ухвали Зізду бу-
ли опубліковані в "Кієвской Мислі" дня 14 червня 1917
року і ще в кількох великих московських часописах.
Звичайно, московські "холуї" (дослівне означення Грушевсь-
кого своїх однодумців) ніде, ні в одних "споминах", "ма-
теріялах", "історіях", чи "енциклопедіях" ні одним сло-
вом не згадано про існування такої організації, хоча
згадувались гуртки по 10 - 14 душ автономістів. Ці при-
хильники приятного співжиття "давуна з сарною" блага-
ли московський уряд Керенського, бодай "у принципі ви-
знати право України на атономію". (Згадаймо Жаїрине:
"проведи одну ніч зі мною і хоч скажи, що любиш").

І принесли в дарунок москалям щось дорожче за торбинку
самоцвітів - цілу Україну і майбутнє українського на-
роду! Принесли обсажену самостійницьким військом сто-
лицю, зайняту фортецю, арсенал, важливіші вузлові стації,
викликані із Звенигородщини три ешелйони "вільних ко-
заків" з відібраною у москалів артилерією, які вже бу-
ли на Посту Волинському, а дальші поспішали за ними.

І зробили це підступом, підло використавши здеморалі-
зованих за допомогою призначених УІР, після легаліза-
ції полку, старшин; ганебну ухвалу полку наводимо ще
раз: "Привітати всеславну російську армію в рядах якої
українці протягом соток літ своєю кров'ю скріпили й
освятили братній нерозривний союз з Великою Росією,
яка своїми грудьми здобула свободу для всіх народів
всесоюзної федерації".

Чи могли автори цієї ухвали не зрадити України? І чи
побачивши з ким мають до діла, не "віддячитися" моска-
лі подібно як Антонію Жаїрі? За пару днів висилають
москалі "богданівців" на фронт битися за найлютіших
ворогів України, а за Києвом роблять москалі засідку
і атакуючи неозброєних сплячих вояків (коменд. ешелйо-
ну з неясних причин наказав здати набої) і там від мо-
сковських куль загинуло 16, а 30 вояків було по-
ранено. Московському слідчому у Києві було наказано ро-
зпочати слідство проти УІР, а знова УІР, не знаючи хто
організував і керував повстанням, подбала щоб Міхновсь-
кого вислали з Києва на фронт.

Але вертаймося до роману.

Після відходу Жоакіня, прокрадається до Жаїри Піруана
з ліками і харчами і намовляє її тікати в праліс, до
свого народу. Він не розуміє, що раб не має "свогого
народу". Піруана був введений у твір щоб наочно по-
казати, що людина, яка не змогла перебороти любови до
свої негідної дитини, безпідставно сподіваючися по-
прави, не лише зостанеться сама (Шевченко каже: "свої

діти, як чужі!), але нарід стає жертвою націоналіста, що не вбив гадина, яка спричинила загин зрадженого нею народу. Десятки тисяч еміграційних "жаїр" знищили ціле наступне покоління, прищепивши йому шкурництво, рабську психіку, облуду і шукання в житті лише особистих приємностей.

По втечі її, знесилену, знаходять вільні індіанці, а вождь їх - Татаурана закусється в дівчину-красуню. Але вождь є свідомим націоналістом і як на ті часи освіченою людиною.

Автор, як справжній націоналіст, як справжній "вістниківець" підкреслює високу освіту Татаурани і її значіння на сторінках 90 - 97 тому другого, описуючи його розмову із затриманим ученим дослідником, що прибув з Європи вивчати країну. Вождь звертається до нього по еспанськи, бачучи, що той зле нею володіє, пропонує перейти на португальську. Дослідник признається, що нею йому ще важче провадити розмову. Тоді, на величезне здивування дослідника, пропонує розмовляти по латині.

Довга розмова (на високому рівні) і то досить щира, тягнеться пару годин. Під час неї висловлює вчений думку, яку не зашкодило б нашим "організованим націоналістам" зрозуміти і вивчити як підставову. Він сказав: "борись! Бо лише в боротьбі витворюється нація!" (див. сторінки 159 і 160 та 236 п'ятого тому цієї праці).

Докладніше з'ясоване все в розділах присвячених у тому ж томі нації й націоналізму. Цей том вичерпуюче з'ясовує, що підназвою "УВО" і "ОУН" ховаються запеклі ворогі націоналізму, які тому так охоче співрацюють з надсиланими "десидентами". Самозрозуміло, як то ми вже не раз підкреслювали, серед членів обох організацій були іє високо-ідейні справжні націоналісти, але, на жаль, вони не мають впливу. Дослідник рівнож сказав: "земля буде належати тому, хто поставить її інтереси вище особистого щастя і життя" (ст. 97), а на стор. 248 показано, що він (Татаурана) має справжню освіту, а не лише зовнішню огладу, яку мають і Жаїра і баронівна і десятки тисяч "жаїр" української еміграції. Розумінням вартости освіти відрізняється справжній автор роману від проводу УВО і ОУН, які були рабами чужинців, "мamelюками" на службі агентів двох ворожих нам держав. Тим агентам потрібний ідеологічний хаос в головах виконавців.

Тінь є свого роду символічним доповненням Татаурани. Вона його доповнює тоді, коли потрібна ласка, добре слово, а не наказ.

Однак і Татаурана не є бедоганим. На стор. 115 подано, як він схопленого під час бою Барретеса, засудивши на повішення, коли його із зашморгом на шиї вже доволікли до дерева раптом наказав залишити при житті, хоча знав,

що він бреше і є ворогом, одним з найлютіших бандей-рантів. Такий вчинок личив би нашим "драгоманивцям" у відношенні до москалів, але не Татаурані. У полон береться і трактується як полоненого ворога лише в тому випадкові коли і він так само обходиться з полоненими. Але коли ворог закатовує полонених на смерть - то і йому не дарується життя.

Другою плямою було кохання до Жаїри. Вправді він не був рабом свого почування, але й не спромігся його цілком ліквідувати. Татаурана дуже швидко помітив, що їй прищеплено і рабську душу і світогляд рабовласниці. На стор. 132 Татаурана каже: "я сам себе ненавижу за свою любов до неї..." Чи це не слабкість? А Тінь відповідає: "Ні! Слабкістю буде тоді коли чинитимеш по волі рабині." - А Татаурана знав, що "Жаїри - він міг зректисся, народу - ніколи". (ст. 248).

"Тінь", що після бою пристала до аресів була слаба на сухоти, мала дар розпізнавати людей і побачивши Жаїру відразу пізнала, що вона рабиня, рабиня найгірша, бо носила рабство у своїй душі. Себе назвала "Тінью" бо хоче бути (і є) тінню думок і мрій Татаурани (ст. 131). Вона вчить дітей, оповідаючи, як може дитина ціною свого життя врятувати ціле плем'я і хлопчики хочуть наслідувати таких героїв. Тінь каже: "сам португалець чи голандець, чи еспанець не є такий ненавистний, як той індіанець, що перестав бути тим, ким є, а хоче бути ким іншим."

Наведені слова інакші від слів декальогу Міхновського чи "Брацтва Самостійників", але думка достоту та сама.

Ареси - під оглядом національним символізують у творі нарід, яким би хотів бачити автор український нарід і його важливою пркметою, невластивою еміграційним "жаїрам" є, що їхні батьки з радістю згоджувалися щоб їхні діти ("отроки") йшли на смерть за свій нарід, ставлячи його, а не свою родину на перше місце. Автор Жаїри, як справжній націоналіст ("вістниківець") розуміє також значіння характеру. Природно, що "характер", "мораль" і "дисципліна" автора не мають нічого спільного з ОУНівською "дисципліною" комуністичного типу, яку пропагує П. Полтава, домагаючись "безумовного виконання всіх наказів", погрожуючи навіть карєю смерті. Автор знає, що, при найсуворійшій військовій дисципліні, маючи вичерпуючі докази, що зверхник свідомо діє на шкоду Батьківщині, може невиконувати наказу, але мусить сам зголоситися до військового суду і той, розслідивши справу покарає винного. Щоб підкреслити зачіння характеру автор вводить в роман освіченого рідного індіанця - Макуку, який мріяв за юнацьких років, разом з Татаураною підняти прапорець боротьби з білими. Але Макуці бракувало характеру. Він пустив у непамять свої мрії, зрадив свій нарід і став "державним урядовцем", пішовши на службу до

білих. Але і він, коли його потім наздогнала Жаїра і навколяшках благала взяти її з собою – призириливо відштовхнув ногою і назвав "волоцюгою" (ст.170). Зрадник Макука був чуть ліпший за Жаїру бо бодай колишнього приятеля хотів попередити про небезпеку, бо не-мав підстав сподіватися, намовити Татаурану піти шляхом зради. Татаурана був шляхотною і високо-ідейною людиною і тому вони розійшлися смертельними ворогами.

Закінчення роману (як і закінчення нашої визвольної боротьби) – трагічне. Тінь говорить умираючому Татаурані, у відповідь на його слова: "Наш нарід далі лишиться в неволі, Тине моя..."

"Він буде в неволі доти, доки всі не думатимуть, як ти, і доки в ньому буде зрада..."

- Вона (Жаїра) зрадила...

- Вона завжди була рабинек, вона й умерла по рабському, А РАБ – ЦЕ САМА ЗРАДА...

Ми присвятили стільки місця зясованню найважливіших ідей роману "Жаїра" тому, що справжній його автор у "Вступі" виразно написав: "Передаючи цю книжку в руки читача, ми поручаємо йому проведення де-яких порівнянь між давнім минулим і сучасним... між відданими рабами віджилої старовини й сучасними сторонниками ідеї мирного співжиття давуна і сарни..." (ми ж додамо: ширеної завзято всіма родами "десидентів" і впливовою частиною орган. націоналістів.

Передумавши все і проаналізувавши пляни АБН, мусимо ствердити, що згадане органічно виросло з минулого, але минаючи Шевченка, який ненавидів москалів і з найбільшою зневагою і призириством ставився до "рабів з кокардою на лобі", чи Лесю Українку, тільки з Бантиш-Каме-ньського, "Історії Русов", Костомарова, Драгоманова, з опертих на тому творів красного письменства, скріплюваних редакційною москалями "Енци. Укр.".

А вони показали в ній своє вміння інформувати про діяльність своїх колег. Прочитайте хоч би подане про атистку Кривицьку, яка у Львові перед війною користувалася судіачів "нашого Пемонту" популярністю мало-що меншою за Мороза. Її влаштували в інституті ім. Лисенка вчити "наших діточок" і молодь театрального мистецтва, давала змогу батькам милуватися їхніми виступами, про те яким вона користувалася серед молоді і дітей довір'ям, а коли допомагавший їй її чоловік помер, вдячна молодь підчас похорону над його могилою співала стрілецькі пісні. Не подано лише, що зараз же по закінченню війни і вступі московських військ до Львова, переїхала до Києва і одержала за шпигунську працю серед українців дві медалі, а за шпіонажу серед ніців – ордена. І це не виняток! Багато надруковане і про наукову, і про літературну (під різними псевдами) і публіцистичну та громадську діяльність В. Петрова, лише скромно промовчано, що москалі нагородили його за шпіонажу серед українців і розкла-

дову діяльність - орденом.

До "Енц.Укр." автор цитованої статті не відсилає просто, але в пресі "орг. націоналістів" що-донеї не лише немає належної лінії, а навіть поданий "календарець" бенкетів на честь "галицької" маски, яка прикривала трьох москалів-редакторів, Кубійовича, який у березні і квітні 1980 року обіздить Канаду та збирає гроші на це крайнє шкідливе, тенденційне видання.

Зрозуміло, що члени "проводу" і найближчі до них, пишуть загальниково: "Кожний член ОУН повинен також постійно підвищувати своє знання, свій політично-теоретичний рівень" (Петро Полтава "Укр. революційний націоналізм" "Г.У." ч. 8, 1980. р.), але всі "історії ОУН" не лишають сумніву, що "політично-теоретичний рівень", а особливо "знання", стояли і стоять на найнижчому поземі.

"Словоблудіє", це б то нісенітничі писані Васіяном, який добирав слова і будував речення так щоб було дуже важко зрозуміти написане, а те, що написав, по "розшифрованню" виявлялося або загальновідомим, або й дурницею, - не можемо уважати "знанням" та й сам Петро Полтава, як видно з його статті, стоїть на "політично-теоретичному рівні" дуже низько, а те, що пропагує немає нічого спільного з націоналізмом. Він запевняє: "Орієнтація в нашій програмі на найпередовіші досягнення людства".

"Програма ОУН прийнята III НВЗ ОУН включає в себе всі всі найсучасніші, найпередовіші здобутки людської ду-мки", а в попередньому абзаці пише: "в галузі міжнародної політики український націоналізм поборює імперіалізм". Тимчасом це порожні фрази позичені у комуністів, перемішані з антинаціоналістичною "наукою" Драгоманова, яка пишалася в його докторській дисертації і була висміяна проф. В.Більбасовим ще в 1869 році в його рецензії, це б то більше ста років тому і лише неукам можна її подавати як "найсучаснішу".

Присилані "десиденти", які ріжняться ширеними поглядами (бо врахована була різна "заангажованість" українських емігрантів), але всі сходяться в одному пункті - в ко-нечности боротьби не з ворожим народом, тільки з ре-жи-мом (це гарантує москалям перемогу) за "демократичний лад". Тому, запевняє П.Полтава, що від "недемократичности" "страждають мільйони працюючих ССРСР", що звичайно не згідне з правдою, на що вказує непомірне зростання числа москалів, зменшення і вимирання поневолених ними народів.

Що ж до "демократизму" то, як знаємо з "урядових" видань ОУН в "проводі" мали агенти ворожих Україні держав більше 50%, а решта - була їх "мамелюками", які використо-вували ідейну молодь, від якої вимагали "беззастереж-дисципліни".

"Від усіх своїх членів ОУН вимагає безумовного виконання всіх наказів і інструкцій провідників. За невиконання наказів приміняється в ОУН суворі карі, включно до карі смерті.". Такий "лад" державне право зве або олігархією, або "диктатурою кліки", але не демократією. Самозрозуміло всю відповідальність за зроблене організацією при такій "демократії" несе "провід".

А тепер придивимось до "лінії", яку в дану хвилину займає "провід" до найважливіших "осягнень" еміграції.

ВІДНОШЕННЯ ДО ГАРВАРДУ

У числі з 17, IX 1977 р. Г.У. рекляма для Гарварду, в який знаходимо таке речення: "У весняному семестрі курсу про не-російські національності ССРСР, що його подавав д-р Любомир Гайда..." (націоналісти повинні б були звернути увагу, що в українському інтересі мав би бути курс про "поневолені москалями народи", а в московському інтересі - про "не-роїйські національності, це б то ствердження, що існують "не-російські національності" - ("великоруси", "малоруси" і "білоруси").

Відношення до "Енци.Укр."

В числі 8 Г.У. за 1980 рік, у статті Л.Полтави "Гортаючи 8 том" замість ясного означення редактованої москалями "Е.У.", як крайнє шкідливої, яка є лише замаскованою пропедевтикою до відверто московсько-більшовицької УРЕ, якої перше видання мало більш чесну передмову, бо в ній було сказано, що вона оперта на науці марксизма-ленінізма і має завдання "довести існування "братніх відносин між московським і українським народом!"

Л.Полтава ж трактує її як таку, що має "помилки" і називає головні ті, які утворюють вражіння, що "бандерівців" неналежно потрактовано і що ті помилки можна виправити. Промовчано, що справжнім редактором є Шевельов, Кубійович є лише "параваном" і "комівояжером" для збирання грошей. Навіть те на що звернув Л.Полтава спеціальну увагу, носить недопустимий в націоналістичному органі маскуючий характер. Читаємо: "Закононом виходить два українських солідних періодичних журнали: "Сучасність" у Мінхені і "Визвольний Шлях" у Лондоні. Немає таких в Україні і не може їх бути в неволі".

Отже часопис "орг. націоналістів" переконув читачів, що "Сучасність" є "солідний періодичний журнал" і то такий, якого не може навіть бути в УССР". З цим можна погодитися, бо видаваний у Львові протягом кількох років "солідний місяшник" - "Нові Шляхи" на кошти з ССРСР (передплата за 500 приміників кожного числа) були скеровувані відразу до фабрики паперу, як "сирівець" на переробку. "Сучасність" і "Визвольний Шлях" рівно ж не чекалаб інша доля, хоча в "Сучасности" пропагується багато потрібного для "для зручного "вимивання з голів еміграції" решток "націоналістичних ухилів", а "Визво-

льному Шляху" не допомогло б ані те, що в ньому було друковане "Кармелюка" Кучера, а не "Кармелюка" Старицької-Черняхівської, ані постійне рекламування різних приєднаних "десидентів". Чим же керується Л.Полтава для визначення "солідності"?

Л.Полтаві лише начеб то прикро те, що в "Е.У." приділено "Визвольному Шляху" чотири і пів рядки, а "Сучасності" - понад 70. Тимчасом було куди важливіше нагадати читачам, що головним редактором і "Е.У." і "Сучасності" є москаль Шевельов, який і тут і там робить ту ж шкідливу роботу.

Таке ж невиразне відношення є орг.націоналістів і до десидентів, починаючи з давніших, таких, як артистка Кривицька, В.Петров, Лозовягін-Багрянний, Оглоблін, О.Попов і т.д., кичаючи Державиним, Морозом і Григоренком.

Вправді П.Полтава ще пише про "поглиблення знання" (певно того, що ширить "провід"), але, як видно з розглянутого - не було, що поглиблювати. Подасмо конкретний приклад того "знання".

У числі 12 Г.У. за 1980 рік у статті "Жінка в поезії Т.Шевченка" читаємо дослівно: "третю дівочу постать-немовля покарано за те, що дала усміх Катерині II, як ця їхала руйнувати Січ" ("Великий льох"). Підписана - Оксана Романишин.

Треба припускати, що членові ОУН вільно навіть не вміти читати, а не тільки писати про речі яких цілком не знаєш і видавати власним коштом. У такому випадкові ми могли б авторку присоромити за ганебне незнання найважливіших подій української історії і за брак почуття відповідальності, яке повинно було б змусити познайомитися з тим про що пише і тільки. Але коли таке друкується в органі до якого читачі ставляться з довірою, який має численну редакцію, яка відповідає за видруковане і не сміє в тисячах примірників ширити "незнання" - то як той пересічний читач може "поглиблювати знання"?

А ті хто хотів "проводити" міг про це легко довідатися.

Ще в 1920 році проф.Біднов зібрав і опублікував докладні данні про зруйнування Січі. Потім його стаття про це появилася в одному з чисел відновленого під редакцією Донцова ЛНВ. Потім у році 1943 про це була мова в циклоstileвому виданні "Історії українського народу" Млиновецького, а в 1953 році у виданні нормальним друком "Історії українського народу" Млиновецького було зясоване на стор. 327 - 330. Отже до 1980 року було досить часу щоб познайомитися з цією справою.

Вправді орг.націоналісти і "наукові" установи еміграції воліли видавати праці москалів, схвалені Сталіним, видали досі три "курси" і ряд публікацій спеціаліста в обхляпуванні болотом гетьмана Мазепи, але самозрозуміло, там про такі речі майже не згадується.

Січ зіграла величезну ролу в нашій історії і в історії Сходу Європи, про неї знали й чужі народи. Москалі щоб її зруйнувати, використали 120 полків, але наші "патріоти" ширять уяву про це зруйнування, як про щось подібне до повалення в Америці машинами старого дому до якого приглядалась московська цариця.

В дійсності у зруйнуванні Січі брала участь ціла велика московська армія, яка по скінченню війни з Туреччиною верталась до себе. На підставі тайного наказу їй було розділено на дві групи: правобережну, яка складалася з понад 68 полків і лівобережну 50 полків.

Москалі знали відвагу і рішучість січовиків і тому, хоча під ту пору в Січі було лише 10 тисяч козаків і 20 малого калібру гармат, однак і тих побоювались москалі. Але знали москалі і хибу запоржців - коли не були в поході мали право напиватися донестями. Тому москалі спочатку посувалися поволі, щоб не викликати підозрінь, але останніх кілька днів йшли майже без відпочинку з розрахунком щоб несподівано підійти до Січі на світанку на перший день Зелених Свят. Сторожа при гарматах п'яна спала і гармати опинилися в московських руках. У Січі знявся рух. Козаки хотіли боронитися. Але архимандрит намовив їх піддатися з огляду націлкову безвиглядність боротьби. Москалі зараз же закували в кайдани всю старшину і руйнуючи все, грабували і військове і приватне майно. Українців, що не були козаками лише мешкали за дозволом Коша на запорожських землях, обернули в кріпацтво, а на їхніх землях протягом ряду літ могли фінансувати награваним кольтонізацію їх чужинцями. Зруйновано було Січ 4. VI 1775 року.

Катерина ж II їхала Дніпром у Крим у 1787 році, це б то 12 років пізніше.

Чим властиво був "провід" під оглядом політичним вказує наступне:

У споминах одного з ідеалістів-членів ОУН, що був перед початком московсько-німецької війни на зайнятій москалями території, з наказу "проводу" роздобули разом з колегою для німців пляни і розміщення новозбудованих москалями укріплень і летовиськ і принесли їх німцям, які переглянувши те все, запитали: скільки вони за те все хочуть одержати, але вони заявили, що хочуть говорити зі штабом, але і в штабі їм поставили таке ж питання. Було ясно, що "провід" був трактований, як звичайна група шпигунів, лише німці не знали, що плачені ними гроші не доходять до виконавців-ідеалістів. "Провід" же, незважаючи на наміри ясно висловлені Гітлером у "Моїй боротьбі", думав, що німці будуть з ним співпрацювати.

Ми не знаємо, яку роль відіграв Ярій (німець одружений з жидівкою). В рішенні "розпочати" партизанку проти німців, а також в розколі в межах ОУН, але знаємо, що він по перемозі москалів лишився спокійненько на зайнятій ними території. "Стратегі" ж з "проводу" практично відігравали ту ж роль, що й Ковпак, лише Ковпак знав кому він служить, одержував від москалів і зброю й амуніцію, а по війні - подяку і нагороду, а український "провід" допоміг тій же Москві винищити, спочатку - німецькими руками, а потім - московськими десятки тисяч свідоміших українців і здійснити пляни, які мав ще царат, досягнути "соборності", яка давала змогу ліквідувати український рух на українських землях.

На еміграції та ж мета досягалася антиукраїнськими установами зорганізованими за участю надсланих "десидентів" різної давности.

Всі "десиденти" слідом за Драгомановим, уважають усіх українців за цілковитих неуків, які не знають свого минулого і не орієнтуються в сучасному і тому їх можна переконувати у, як писав Драгоманов, "мякості велікорусів перед чужими націями, яка стала себе явно показувати уже за Петра I, який говорив у Білій Русі та Галичині по українському" ("Чудацькі думки", стор. 31). Драгоманов був певний, що про численні накази його, що забороняли навіть у церковних книжках уживати українську мову, наказували звозити до Москви для знищення всі українські старі видання на будь-які теми, винищувати голодом українців, відбираючи потрібні для орки воли і зерно, катування прихильників гетьмана Мазепи, колонізаторську політику і т.д. і т.д. українці нічого не знають.

Мороз і ряд інших підданих СРСР поділяють його населення на "російські нації" і "не російські", отже ширять переконання, що існує спорідненість "велікоросов, малоросов" і "білорусов" ("Інтерв'ю з Морозом", вміщене в "Г.У." за 13 червня 1978 року). Мороз у статті "Авірон і Датан", на стор. 20, заявляє: "Я можу любити Росію, бо я не маю почуття нижчезартости перед росіянином" і така любов (без взаємности) пропагується. Лише Солженіцину було вказано щоб здобути довіря, повторити де-що з віддавна відомого про московські концентраційні табори, щоб Захід призабув те, що "політичному засланицю" влада перевезла на Захід не лише всі його архіви, але навіть і його меблі! Зате інші "десиденти" описують своє життя на Соловках так, що де-коли здається, що то опис життя на скромному курорті. Так напр. Підгайний пише про жарти і співи, про веселу пробагаторку відвертого сексуалізму без "зайвих" домішок любови - Лідією Шмідт. З нею, як пише Підгайний, "Розмова в серйозному тоні не могла устійнитися, бо метеликоподібна Лія, надзвичайно жвава, гарненька щебетуха цілий час встрявала з дотепами, анекдотами, оглушуючи нас своїм дзвінким

сміхом! Підгайний з цією жидівочкою провадить дискусії на сексуальні теми.

Коли ми переглянемо перекладені на українську мову і опубліковані жінкою М.Куліша листи до неї з тих же Соловок, то побачимо, що він нудився без праці, пробував писати нові твори. Увесь час підкреслював, що харчі задовольняючі, що що-тижня ^{користався} з ванни, має добру білизну, читає для розваги нові книжки і стало читає "Правду!"

Мороз рівно ж міг передплачувати навіть видаваний урядом США для СРСР московською мовою часопис.

Всі ці "десиденти" підтримують тут "працю" таких діячів, як Оглоблін, Шевельов, Кубійович, Прицак і т.п., які всі разом тягнуть еміграцію в багнюку неuczтва, москвофільства і комунофільства. Підгайний, якому так ве село минав час на Соловках, виступив в Європі в обороні Оглобліна, у якого, він мав "учитися українського патріотизму". Численні праці останнього, як писані в УССР так і на еміграції, не лишають сумніву, що в цьому випадкові Підгайний не збрехав.

Але щоб картина була цілком ясна, подаємо відповідне свідчення з трьохтомової праці про Соловки Віталія Юрченка (видана в 1931 році В-вом "Червона Калина" у Львові. Том II, "Пекло на землі", з якого цитуємо уривок, який розкриває таємницю "десидентських" оповідань і пояснює чому Віталія Юрченка знищено вже у "Вільному світі")).

Отже Юрченко пише і про діяльність у концтаборах "ІСО" (Інформаційно-Секретно-Одделенія) таке: "Складається воно з "добровольців". Для людського ока, їдуть вони з десятирічним засудженням, з ізоляціями та іншим страхіттям, як усі, а по суті справи вони аж ні трохи не міняють ні роботи (в чека), ні стану. Хіба, зважаючи на суворе підсоння й "трудну" роботу, їм збільшують платню. Навіть метода роботи - та сама"... "Придивитися до в'язнів - половина їх завербована приглядати до товаришів по роботі і нарам. (стор. 162 - 163).

А праця звичайних в'язнів виглядає так: "Перед нами валка людей душ 20 тягнуть шнуром великого "балана", запряжені в ручки з грубого мотуза; заболочені, забризкані, тільки очі блищать - напинаються вони з усіх сил і за крмандою ^{спинаються} по баярах, пнях, тягнуть цей 60 пудовий балан на протязі 2 - 3 кілометрів" (стор. 165).

"В день на роботі, а ввечері, щойно посходяться з роботи - вечерея. Не встигли кінчити - перевірка, після перевірки зайдеш у барак - всі сплять як побиті, нужденним сном. Кожний завмирає на тих три години щоб закріпитись силою, аби хоч трохи відійти від 18 годинної праці. (стор. 190)

Як ми вже не раз згадували, серед членів ОУН було

багато ідеалістів, які під тиском "проводу" не пробували усвідомити собі свою діяльність, послухати "дисципліні", але навіть серед провідних кол траплялися такі одиниці, які думали, які пробували вплинути на діяльність ОУН, пробували скерувати її на шлях українського націоналізму, а коли їм то не вдавалося - навіть кінчали самогубством.

Але марно буде читач шукати їх прізвиська серед звеличуваних контрольованою "десидентами" пресою ОУН "вельтнів 'духа'", "лицарів без закиду", "непереможних полководців", "геніальних дипломатів" т.д., а тому подаємо короткі відомості про одного з забутих, про д-ра Ярослава Дзіндру, які стосуються і згадки про нього на стор. 140 і на стор. 305.

Д-р Дзіндра поповнив самогубство 18 грудня 1952 року. Про це була скупенька посмертна записка, чи не в одному лише "Українському Самостійнику" (ч. 53 з 28 XII 1952) аж на п'ятій сторінці, під заголовком "Ідеаліст-революціонер", а в ній не подано виразно причин самогубства. Про них можна лише здогадуватися на підставі тих уривків, які далі наводимо.

Уривок перший

"Від старших своїх друзів дістає молодий Ярослав примірника підпільної газети УВО - "Сурми" і пораду ознайомитися з блискучими статтями та брошурами ідеолога новітнього українського націоналізму - Дмитра Донцова. В його писаннях знаходить він дороговкази, що вирішують про його політичну ідеологію. Фанатичним визнавець цієї ідеології стає він на все життя."

Уривок другий:

"Відійшовши від роботи в АБН, він повністю зосереджується над поглибленням своїх теоретичних знань, з окрема над синтезом ідеології Донцова."

Що мусив переживати ідеаліст з такими поглядами, які ми, на підставі двох наведених уривків, вправі уважати поглядами покійного члена проводу "бандерівців", усвідомивши собі нарешті, що організація ~~не була~~ справді націоналістичною, що тому "стерилізація" проведена "десидентами" легко і добре, що націоналізм в націоналістичній по назві організації є проскрібований, що переміг Вовчук зі своїм "штабом", якого не без підстав свого часу навіть "десиденти" в органі УРДП називали "Хоч і паршивенькою, а все ж єдиною рожею в букеті бандерівських будяків" ("Укр. Вісті" 6, II 1955 року) і тому, як Вовчук помер, йому був присвячений "урядовий" (від ОУН з підписом організації) величезний некрольог, який розміром перевищував майже в 20 разів згадку про Дзіндру, складався мало не з самих славословій і міщено його не на п'ятій сторінці!

Усвідомлення того, що не тільки всі понесені українським народом жертви пішли на марне, але й що уможливлено москалям винищення десятків мільйонів українців і

що й він, всупереч власній волі, несе частину відповідальности за доконане - штовхнула до самогубства.

Наслідки перемоги "хоч і паршивенької, все ж єдиної рожі - фатальні. у першу чергу - обниження рівня науки. "Турколог" (?), керований московкою, почав ширити давно висміяні "теорії", згідно з якими нарід, що створив Київську Руську імперію перейшов на Московщину і там створив московську державу, а Україну пізніше заселили різні заволоки, що не були нащадками творців Київської імперії.

Маючи кілька (і то контрольованих "петровими") часописів, "провід" замість стати в обороні правди, сам пускає в світ фантазії про недавнє минуле і як писав Шевченко, в "Посланії", кричить: "А історія! Поема вольного народу! Що ті римляни убогі! Чорт-зна що - не Брути! У нас Брути і Коклеси славні, незабутні.". І коли мова про тих, конкретно, хто допоміг москалям довести число українців до 27 млн. - то про них пишеться, як про геніїв, стратегів, що Наполеон або Карло XII і ринятися до них не можуть. А політики? Нехай сховається і Юлій Цезар, і Кромвель і Метерніх чи Бісмарк!

Основним завданням української еміграції по другій світовій війні було на підставі величезного українського історичного матеріалу, який ріжнївся лише нюансами, (звичайно, не спрепарованого і не підтасованого ріжними Меншовими, Оглобліними та їхніми приплентачами) дати ясну відповідь на питання: що було головною причиною упадку гетьмансько-козацької держави, причиною, яка допомогла їй знищити? А далі слід було дати чесну відповідь: чи не та ж причина довела до обох поразок по двох світових війнах і ту причину усунути.

Проаналізувавши події козацького періоду, побачимо, що одні керовники козацької держави були, вживаючи сучасної термінології "самостійниками", а другі - "собо-рниками". У виборі народів з якими наші політики укла-дали союзи не відігравало ролі відношення тих народів до українців.

Ми знаємо скільки лиха вазнав наш нарід від постійних нападів татар, підтримуваних турками. З певністю ніяк не менше ніж від того яке терпів від ляхів. А проте великий патріот і оборонець православія - Сагайдачний укладає союз з поляками і переможним походом підходить до Москви, штурмує її, а коли поляки зрадили зрадили, вертає і самостійно здобуває й руйнує московські міста по дорозі.

Богдан Хмельницький, який рівно ж був "самостійником" (сказав: "Бог мені те дав, що я є єдиновладцем і самодержцем руським."), спочатку пробував знайти союзника в особі турецького султана, а потім у наслідок подій, які сталися в Туреччині, уклав союз з татарами і лишив у заставу власного сина. Цей союз дав йому кілька блис-

кучих перемог над поляками. Потім обставини змусили укласти кон'юктурний союз із москалями, але відомі (хоча промовчувані москалями) численні заходи гетьмана щоб перешкодити москалям використати цей союз для поневолення України. Серед тих заходів не лише слід згадати про збройні сутички між "союзниками", але й про укладення союзу зі Швецією, який фактично перекреслював українсько-московську умову, бо Швеція належала до ворогів Московщини.

Третім "самостійником" був Виговський, який в союзі з татарами одержав блискучу перемогу під Конотопом і лише підризна діяльність тодішніх "соборників" і шкурників, підюджуваних москалями зела на нівець наслідки тої перемоги, яка могла принести цілковите визволення України і змінити історію цілого Сходу Європи.

Натомісць стовідсотковим "соборником" і шкурником був Брюховецький, потім - Многогрішний, а далі - Самойлович. Всіх їх підюджувала Москва, тримали вони з Москвою і не зважаючи на те їх знищила та ж Москва.

Гетьман же Дорошенко боровся за самостійність України і як всякий самостійник стремів до об'єднання Правобережжя і Лівобережжя, але боротьбу вів у союзі з Туреччиною.

Мазепа ще не будучи гетьманом, мріяв про здобуття самостійності і до того вів, а Кочубей був типовим "соборником", таким же став і Скоропадський.

Мазепа, Гордієнко, Орлик спиралися на Швецію, Туреччину, Францію - ворогів Московщини і москалі, хоча їх ненавиділи і хотіли знищити, але з ними рахувалися. Дорошенка по важкій боротьбі, хоча всупереч умові й вивезли з України, але... призначили на Московщині воєводою, а Многогрішного просто заслали на Сибір. Розумовського, хоча він був чоловіком московської цариці, а став непотрібний владі, змусили як звичайного урядовця "подати у відставку". Усунений на вимогу Мазепа Кочубеєм канцелярист своїм тенденційним твором спричинив багато шкоди, а ще більшої шкоди наробила "Історія Русов". Автора її не самостіна Україна тільки право володіти "земелькою" і кріпаками-українцями (серед яких досить було козацьких нащадків) приваблювали. Там пропагувалась доведена до ідіотизму любов до "єдиновірних і єдиноплеменних" москалів.

В "Історії українського народу" Млиновецького на стор. 347 ще в 1952 році була висловлена певність, що "десиденти" видадуть цю "євангелію москвофільства" і це було в 1956 році здійснене і "орг. націоналісти" почали ширити недокладний переклад, як джерело історичних знань. Дійсно ж надзвичайно цінне джерело - п'ятитомовий щоденник гетьмана Орлика (між двома війнами вийшов один том) зник і, звичайно, жодні "гарвадські катедри" про

них і згадувати не будуть.

Далі - галицькі москвофіли, Драгоманов, "українофіли", а потім: Винниченко, Грушевський, Єфремов, Петлюра, Скоропадський, Панейко, Назарук, Тарнавський, Єрле, Кравс і т.д. "маневрували" так щоб Денікін міг без бою зайняти Київ і віддали йому понад 100 кілометровий терен і тим підготували ведену "соборниками" УГА до переходу в склад "Южной Армії" і викреслення навіть зі своєї назви слова "Українська".

Ту ж "соборницьку" лінію проводять у життя Коновалець, УВО, а потім і ОУН. Жодні багатомільйонові втрати не впливають на "провід", якого діяльність є причиною чому ми є тепер не 180 мільйоновим народом, а тільки 27 мільйоновим і це "осягнення" приховується самим цинічним самозвеличуванням!

Та ж лінія під проводом "десидентів" закріплюється в далекодистансових виданнях "Е.У." і Гарварду. Скреслюється зі списку визначних діячів усіх численних борців за самостійність. 30 років перебування на еміграції використані були стовідсотково вислужниками Москви, а "крапки над і" поставило ганебне видання, яке було "пробним бальоном" пущеним два роки тому, який не зустрів належного спротиву. Це брошура д-р Романа Оришкевича "Український світовий медичний музей" - "Хто і Що".

У цій большевицькій "агітці" на 420 "параграфів" знайшлося місце на три найбільших (разом 38 рядків) про німецькі злочини на Україні і в концтаборах, але НІ ОДНОГО РЯДКА, жодної згадки нема. про московські злочини, червоний терор доби "в'єнного комунізму і концентраційні табори, які вже існують коло 60 років і про цілу політику Москви, яка привела український нарід у число вимираючих народів.

Такий стан можна на дуже коротко приховати, дурячи наївних самообкіджуванням, але правда переможе і жахливі числа скажуть своє слово.

Лише дуже наївні лікарі можуть повірити словам Оришкевича, що "УСММ" є "установа понадпартійна" і погоняться за тим щоб підтримкою "увіковічити" (а не знеславити) своє ім'я.

З М І С Т Т О М У Ч Е Т В Е Р Т О Г О

Передмова.

1. Чому не сталося повторення чуда в Кані Галілейській?.....	ст. 3
II. Чергова сторінка історії.....	ст. 36
III. Перші кроки УВО в націоналістичній масці.....	ст. 57
IV. "Легія Українських Націоналістів", Міхновський і Донцов у наświetленні Мартинця	ст. 64
У. Ідеї Міхновського і "організовані націоналісти"	ст. 70
VI. Манівцями замаскованого "провансальства"..	ст. 83
VII. Чи своєчасно робив Донцов спроби допомогти молоді стати на правильний шлях і чи він відповідає за помилки "організованих націоналістів".....	ст. 86
VIII. Спроби "випростати лінію" та відгуки преси	ст. 100
IX. Дальші спроби та голоси преси.....	ст. 106
X. Ненаціоналістичний "націоналізм".....	ст. 110
XI. Чи справді "до булави треба голови"?.....	ст. 175

Д О Д А Т К И :

1. Д.Донцов "Проблема поколінь".....	ст. 205
2. Інтерв'ю Донцова подане Вітошинським.....	ст. 215
3. Стаття Мороза "Мойсей і Датан" та його інтерв'ю.....	ст. 218
4. Жахливе вбивство В. Івасюка.....	ст. 225
5. Лист проф. В.Андрієвського.....	ст. 226
6. Горновий "Наше становище до російського народу".....	ст. 228
7. Горкий "Російська жорстокість".....	ст. 240
8. "Чим горщик накупів".....	ст. 246
9. "Зустріч".....	ст. 248
10. Українська назва і територія.....	ст. 255
11. Стрибок від відкинутого Міхновського до УВО і ОУН	ст. 258
12. АБН і еволюція в ньому.....	ст. 259

.....

П І С Л Я С Л О В О . 265

Примітка ч.1.....	ст. 293
Примітка ч.2.....	ст. 298

В І Д А В Т О Р А

Уважаю своїм приємним обов'язком скласти щире подяку всім, хто уможливив появу цього тому, достарчаючи необхідні матеріали і тим у великій мірі перекреслюючи шкоду спричинену протизаконним загарбанням власної бібліотеки автора.

З окрема складаю щире подяку п.п. Письменній за по-
лагодження багатьох необхідних для видання робіт і
Ніні Терновецькій за друкування на матрицях цього то-
ма за дуже умірковану ціну, а також п.Романові Терно-
вецькому за допомогу в полагодженню в Торонті вида-
вничих справ.

Велика подяка належить також названим нижче жер-
тводавцям, без допомоги котрих не могла б появитися
ця праця.

С П И С О К Ж Е Р Т В О Д А В Ц І В

І.Бескид.....	550.00
Р.Братчик	100.00
В.Грищенко.....	100.00
М.І.	50.00
В.Кисілевська	140.00
П. Мирончук.....	50.00
М.Письменна	375.00
В.Подолянка	95.00
С.Чернець	50.00

ДРУКАРСЬКІ ПОМИЛКИ

Стор.	22	рядок	20	здолини	треба	не покарано
"	26	"	3	"	"	опертого
"	26	"	3	"	"	незнанню
"	27	"	15	"	"	Шехеразада
"	28	"	11	"	"	гетьман
"	37	"	17	згори	"	слухали
"	37	"	15	здолини	"	співчуваючих
"	37	"	8	"	"	орган
"	41	"	15	згори	"	вихованим
"	47	"	10	здолини	"	вчиненого
"	47	"	18	"	"	чотири
"	72	"	15	згори	"	не прийнятих
"	81	"	44			
"	95	"	6	згори	"	видко
"	95	"	7	"	"	есдеки
"	98	"	19	"	"	Капустянський
"	98	"	27	"	"	видрукуваних
"	98	"	13	здолини	"	...що уважав
"	113	"	8	згори	"	"Commentario de bello
						Gallico"
"	115	"	1	"	"	шкереберть
"	119	"	8	здолини	"	треба було
"	119	"	8	згори	"	ширеній
"	123	"	8	здолини	"	чи не були
"	146	"	16	згори	"	Гарібальді
"	207	"	3	здолини	"	Багато б зробив
"						

В "Додатках" див. лист Леніна в справі "боротьбістів" і "Учительської Спілки".

ДО ЧИТАЧІВ:

Частину третьої книжки четвертого тома друкував чоловік, який зовсім не вмів друкувати на машинці і наслідком того в словах бувають пропущені літери.

Знова ж тяжка хвороба автора унеможливила йому перекладення докладної авторської коректи, з окрема не було подане джерело з якого взяті числа, що вказують катастрофічне зменшення числа українців.

Перепрошуючи за вказані недотягнення, подаємо далі джерела обчислення кількості українців.

За підтримкою українського представника в Румунії - Галіпа в 1920 році видано було дві інформаційні мапи з діаграмами, опрацьовані відомим нашим географом академиком С.Рудницьким та інж. Гасенком. На одній із них було на підставі приросту населення в різних країнах по націях, усталеного до 1913 року вичислено авторами в якому році (1964) мало б бути 100 млн. українців. Там же було подане скільки в тому ж році мало б

бути французів, німців, москалів. Передбачення для всіх згаданих народів у 1964 році виявилися більш-менш правильними, за винятком народу українського, що-до якого статистика мусіла статистика занотувати і катастрофічне зниження і не менш катастрофічний спад кількості наоджень на тисячу осіб. Замість 18,9 на 1000 року 1913 тепер маємо 4,1. Осягнули це москалі організуючи штучний голод 1922р., 1933, а також повоєнним, "червоним" терором періоду "воєнного комунізму, терором пізнішого часу, великою кількістю засланих на Сибір і крайню Північ, розстрілами і "добровільним" виїздом на "цілиніні землі".

Ще перед революцією Ленін дуже журився тим, що москалі в імперії творять тільки 43% населення. Тепер в наслідок покращання життєвих умов пануючого народу зросло значно число народжень москалів (понад 18,1 на тисячу).

Фактичну скількість москалів усталено на підставі зіставлення даних УРЕ і виданого в 1979 році "Кратково статистическаво справочника" - "Українська ССР в цифрах".

Виявляється, що на українців по національності припадає не більше 25 млн., при чому число жінок перевищує число чоловіків на 5 млн., тоді як у 1913 році число українців перевищувало 40 млн.

Коли в тексті через недогляд трапляються інші числа - просимо ласкаво виправити.

Основний текст цієї праці, як вже згадувалося на властивому місці, був писаний ще в Європі під час другої світової війни, доповнювався ж вже по закінченню і то кількома наворотами. Так напр. на стор. 293 стоїть: "Коли б "побороли" було б тепер українців понад 110 млн." Це число правильне для того часу коли була писана та частина праці. Хвороба автора унеможливила переведення докладної авторської коректи і тому подане число лишилося таким, яким було під час писання тої частини праці.